

Samenwerkingsverband VO Amsterdam - Diemen

Regionaal Ondersteuningsplan 2018/19

26 april 2018

Algemene gegevens

Naam en nummer: VO 2708, Amsterdam en Diemen

Regio-omschrijving: Amsterdam en Diemen

Rechtspersoon: Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam

Directeur: Mevr. A. de Ruiten

Telefoon: 020-8119920

Postadres: Bijlmerdreef 1189/2, 1103 TV Amsterdam

E-mailadres: a.de.ruiten@swvadam.nl

Website: www.swvadam.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1. Visie van het samenwerkingsverband	3
2. Organisatie van het samenwerkingsverband	7
3. De regio in beeld	11
4. Basisondersteuning	16
5. Extra ondersteuning	19
6. Toewijzing en toelating	25
7. Onderwijs en jeugdzorg	32
8. Toewijzing van middelen	35
9. Nieuwe positie Lwoo en PrO	38
10. Kwaliteitszorg in het samenwerkingsverband	39
11. Samenwerken met ouders	41
12. Communicatie	42
Gebruikte afkortingen	43

Inleiding

Elk samenwerkingsverband geeft in een regionaal ondersteuningsplan aan hoe het passend onderwijs voor elk kind wil realiseren. Het samenwerkingsverband zal het ondersteuningsplan uiterlijk 1 mei 2018 naar de inspectie dienen op te sturen. Het ondersteuningsplan kan voor vier jaar gelden, maar mag ook een kortere periode beslaan. Dit ondersteuningsplan geldt voor één jaar, namelijk 2018/2019. Het schooljaar 2018/2019 wordt gebruikt om op basis van een intensieve evaluatie een nieuw ondersteuningsplan te schrijven.

In dit algemene plan worden de hoofdlijnen beschreven voor de inrichting van het passend onderwijs in het Amsterdamse voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs. Een van de centrale keuzes is om het netwerk van voorzieningen voor extra ondersteuning dat in voorgaande jaren is opgebouwd te bestendigen en waar nodig te verbeteren, te vernieuwen of aan te vullen. Scholen ontvangen niet langer een leerlinggebonden budget, maar een schoolbudget voor de inrichting van extra ondersteuning aan hun leerlingen.

Voor vaststelling en eventuele wijzigingen van het ondersteuningsplan is de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad (OPR) nodig. De OPR heeft ingestemd 6 november 2017 om voor 2018/2019 een ondersteuningsplan van één jaar vast te stellen op basis van het huidige ondersteuningsplan met minimale wijzigingen en dit jaar te gebruiken om het huidige plan te evalueren.

De Amsterdamse VO- en VSO-besturen hebben ingestemd met deze werkwijze op 20 december 2017. Op 12 oktober 2017 is de gemeente Amsterdam geïnformeerd voor de gewenste afstemming op de gemeentelijke plannen voor de zorg. Zowel schoolbesturen als gemeente hebben belang bij een goede afstemming van onderwijs en jeugdzorg. Partijen maken ten minste afspraken over de aansluiting van de zorg in en om de school, zoals de vroegsignalering, ondersteuning aan kind, de relatie met de ouder- en kindteams met de zorg- en ondersteuningsstructuur in en om de school, de inzet van jeugdzorg op de scholen, en de integrale toewijzing van ondersteuning, gespecialiseerde jeugdzorg en onderwijsondersteuning.

Hier dient nog eens benadrukt dat het voorliggende ondersteuningsplan de kaders en doelstellingen voor Passend Onderwijs als focus heeft. Het is een eenjarig plan voor de periode 2018 – 2019 waarin de ‘strategie’ van 2014/2015 – 2017/2018 voor de realisatie van Passend Onderwijs wordt bevestigd voor het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen. De hoofdlijnen worden aangegeven voor:

- de basisondersteuning die alle Amsterdamse VO- en VSO-scholen in het schooljaar 2018/2019 zullen gaan bieden,
- de wijze waarop gezorgd wordt voor een samenhangend aanbod van extra ondersteuning in het voortgezet speciaal onderwijs, bovenschoolse voorzieningen en de tussenvoorzieningen en Special Classes in het regulier onderwijs,
- de toewijzing en toelating tot extra ondersteuning in het voortgezet speciaal en de bovenschoolse voorzieningen,
- de wijze waarop het samenwerkingsverband de haar toegewezen middelen voor lichte en zware ondersteuning wil gaan besteden.

In aanvulling op (en ter uitwerking van) dit eenjarige plan zal het samenwerkingsverband in 2018/2019 een meerjarenplan 2019/2020 – 2023/2024 opstellen en tijdig ter besluitvorming voorleggen. In dit meerjarenplan zullen diverse onderdelen verder worden uitgewerkt op basis van een intensieve evaluatie.

Het samenwerkingsverband werkt in de komende jaren met een begroting waarin naast OCW-baten voor passend onderwijs ook baten van de gemeente en andere subsidies voorkomen. Het samenwerkingsverband houdt een systematiek aan van jaarlijkse plannen, jaarverslagen en evaluaties.

1. Visie van het samenwerkingsverband

Doelen passend onderwijs

De doelstellingen van de samenwerkingsverbanden in het voortgezet onderwijs worden in het wettelijk kader als volgt omschreven:

1. alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, krijgen passend onderwijs;
2. er is een samenhangend geheel van voorzieningen in de regio voor extra ondersteuning binnen en tussen de scholen;
3. alle leerlingen maken een ononderbroken ontwikkelingsproces door.

Passend onderwijs gaat over alle kinderen en jongeren in de leeftijd tot 23 jaar en heeft betrekking op alle reguliere en specifieke onderwijsvoorzieningen die kunnen bijdragen aan een succesvolle schoolloopbaan.

Kernelementen van de wet zijn de zorgplicht en de niet vrijblijvende samenwerking tussen schoolbesturen.

Zorgplicht

De zorgplicht ligt bij de besturen van de school en is van toepassing op leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en die niet zonder meer het onderwijs kunnen doorlopen. De extra ondersteuning kan geboden worden in de klas, op een andere school voor regulier, dan wel speciaal onderwijs, of een bovenschoolse voorziening.

Kan de school zelf geen passende onderwijsplek bieden aan een leerling die extra ondersteuning nodig heeft? Dan zorgt de school ervoor dat de leerling op een andere school kan worden geplaatst. Is het niet haalbaar om de leerling binnen het regulier onderwijs te plaatsen, dan kan de leerling, voor kortere of langere tijd, een plaats worden geboden in voorzieningen voor extra ondersteuning: bovenschoolse voorzieningen en het voortgezet speciaal onderwijs.

Schoolondersteuningsprofiel

Scholen stellen een schoolondersteuningsprofiel op en maken deze bekend. Het samenwerkingsverband spreekt af welke ondersteuning door elke school geboden kan worden, de zogenaamde basisondersteuning. De scholen beschrijven in het schoolondersteuningsprofiel hoe zij vormgeven aan de basisondersteuning en de extra ondersteuning voor hun leerlingen.

Extra ondersteuning

Het samenwerkingsverband bepaalt op welke wijze wordt vastgesteld of leerlingen in aanmerking komen voor extra ondersteuning. Daarbij kan de aandacht meer dan voorheen uitgaan naar wat de leerling daadwerkelijk nodig heeft om onderwijs te kunnen volgen.

Samenwerking

Alle scholen binnen een samenwerkingsverband, regulier en speciaal, zullen werken met elkaar moeten samen om de zorgplicht waar te kunnen maken. De scholen bieden samen een samenhangend aanbod van onderwijsondersteuning in de regio. En wel zodanig dat alle leerlingen – al dan niet met extra ondersteuning - een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken.

Financiële kaders

Het samenwerkingsverband passend onderwijs is vanaf augustus 2014 verantwoordelijk voor de toekenning en bekostiging van lichte en zware ondersteuning aan kinderen met een (extra) onderwijsbehoefte. Het samenwerkingsverband beschikt over een eigen gelimiteerd budget voor extra ondersteuning.

Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs

In het schooljaar 2015/16 zijn ook het Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs ondergebracht in passend onderwijs. In dat schooljaar zijn de landelijke indicatie van Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs opgeheven. De regionale verwijzingscommissies (RVC's) zijn opgehouden te bestaan. De samenwerkingsverbanden hebben de verwijzing naar Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs zelf ter hand genomen.

OCW verwacht dat door het onderbrengen van Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs in passend onderwijs het voor de samenwerkingsverbanden mogelijk is om de ondersteuning aan leerlingen integraal te verzorgen en doelmatiger te organiseren. Ook kan zo beter een verbinding gelegd worden met gemeenten en werkgevers in de arbeidsmarktregio om de overgang van school naar werk te verbeteren.

Onderscheid tussen basis- en ondersteuningsbekostiging

Bij de bekostiging van het Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs wordt onderscheid gemaakt tussen basisbekostiging en ondersteuningsbekostiging. Scholen die Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs aanbieden, krijgen de basisbekostiging rechtstreeks uitbetaald. Het aanvullend budget voor ondersteuning komt beschikbaar als het samenwerkingsverband de leerling voor Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs indiceert. Het totale bedrag dat een school ontvangt voor een geïndiceerde leerling blijft gelijk.

Budgetten gemaximeerd

De budgetten die aan de samenwerkingsverbanden ter beschikking worden gesteld voor Lwo- en PrO-leerlingen zijn gemaximeerd, net als in de rest van passend onderwijs. Het maximale bedrag voor Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs per samenwerkingsverband is gebaseerd op de leerlingentelling van 1 oktober 2012.

Omdat de verwijzingspercentages Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs per samenwerkingsverband uiteenlopen, krijgen de samenwerkingsverbanden op dit moment verschillende budgetten. Die verschillen blijven voorlopig bestaan. Er zal ook in 2018/2019 nog geen landelijke verevening worden toegepast op de budgetten voor Praktijkonderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs.

Transitie jeugdzorg

Met de decentralisatie van de jeugdzorg kregen gemeenten de taak een samenhangende zorgstructuur te realiseren die goed aansluit op de voorzieningen waar jeugdigen en ouders gebruik van maken. Daartoe behoort in elk geval het onderwijs. In de afgelopen jaren zijn de Transitie Jeugdzorg en Passend onderwijs in goede samenhang verder vorm gegeven. De gemeente Amsterdam heeft de hoofdlijnen voor het nieuwe Amsterdamse jeugdstelsel uitgewerkt in het Koersbesluit (maart 2013). In de kern draait het bij het passend onderwijs en de transitie jeugdzorg om de volgende drie doelstellingen;

- Naadloze aansluiting tussen de ondersteuning in de scholen op de zorg rondom scholen.
- Leerling en ouders ervaren geen hobbels bij overgang van schoolinterne en schoolexterne ondersteuning
- Docenten, zorgcoördinatoren, leerlingen en ouders ervaren praktische en nabije steun dicht bij het werk /de school.

Eigen keuzes

Het samenwerkingsverband passend onderwijs krijgt met de invoering van passend onderwijs belangrijke taken en verantwoordelijkheden. Bij de invulling daarvan kan zij, binnen de kaders van de wet, eigen keuzes maken. In dit Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Amsterdam

VO 2018/2019 zet het samenwerkingsverband uiteen welke keuzes zij heeft gemaakt ten aanzien van:

- De organisatie van het samenwerkingsverband en de wijze waarop alle betrokkenen met elkaar het beleid vormgeven, evalueren en bijstellen (H2)
- De wijze waarop de scholen, regulier en speciaal, samen passend onderwijs realiseren voor leerlingen met een ondersteuningsvraag (H4 en H5).
- De procedure bij de toelating van leerlingen tot het speciaal onderwijs en de bovenschoolse voorzieningen (H6)
- Procedure die het samenwerkingsverband wil aanhouden bij de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen aan de scholen en de bovenschoolse voorzieningen (H8)
- De wijze waarop het onderwijs wil gaan samenwerken met jeugdzorg (H9).
- De te bereiken resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven (kwalitatief en kwantitatief) en de daarmee samenhangende bekostiging.
- De manier waarop ouders worden geïnformeerd over de wijze waarop de ondersteuning voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het samenwerkingsverband is ingericht (H11).

Visie

Over de gewenste betekenis van het Samenwerkingsverband voor Amsterdam en Diemen – de missie – is nog geen consensus; formulering van een breed gedragen missie en visie op de toekomst is eind 2017 opnieuw ter hand genomen met ondersteuning van een extern bureau voor strategische communicatie. Dit is nodig met het oog op de keuzes die bestuur en leden de komende tijd moeten maken, onder andere in het nieuwe ondersteuningsplan.

Vooralsnog voldoet de visie, zoals bepaald in 2014:

Amsterdam wil zoveel mogelijk jongeren onderwijs laten volgen op een reguliere school. Het deelnamepercentage aan het voortgezet speciaal onderwijs is in Amsterdam relatief laag. Die situatie willen de besturen in de komende jaren handhaven. Tegelijkertijd zal in de komende jaren worden gezocht naar nieuwe vormen van samenwerking tussen voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs, onder andere bij het vormgeven van korte trajecten, gericht op terugkeer naar het regulier onderwijs.

Alle scholen bieden basisondersteuning. Voor de werkwijze en de kwaliteit van de basisondersteuning is een Amsterdamse Standaard vastgesteld. Elke Amsterdamse school, voortgezet of voortgezet speciaal onderwijs, zal bij de start van Passend Onderwijs hun leerlingen en ouders de basisondersteuning kunnen bieden die ten minste aan deze Amsterdamse Standaard voldoet. Die standaard hebben de scholen afgesproken op basis van wet- en regelgeving, maar ook op basis van gedeelde ambities.

Voor leerlingen voor wie de basisondersteuning niet voldoende is zal elke school extra ondersteuning bieden. Scholen gaan daarbij uit van de eigen expertise en maken gebruik van de expertise en het ondersteuningsaanbod van partners in de zorg die in en om de school aanwezig zijn.

Als de ondersteuning op de reguliere school ontoereikend is, kunnen de scholen gebruik maken van extra ondersteuning op specifieke VO-scholen, bovenschoolse voorzieningen of scholen voor voortgezet speciaal onderwijs. Elke jongere kan rekenen op een passende onderwijsplek, zo nodig wordt maatwerk geboden.

Alle scholen, voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs, hanteren hoge verwachtingen over het onderwijsperspectief van de jongere. Scholen betrekken ouders actief bij het bepalen van de (extra) ondersteuningsbehoefte van de leerling, de te bieden ondersteuning en de best passende onderwijsplaats.

Het samenwerkingsverband streeft naar versterking van de preventieve aanpak in het reguliere onderwijs. Docenten dienen vaardiger en deskundiger te worden in het omgaan met verschillende soorten leerlingen in de klas. Hierdoor kunnen meer leerlingen extra ondersteuning in de klas krijgen, in plaats van daarbuiten.

Scholen zullen bij het verlenen van extra ondersteuning, vaak in samenwerking met jeugdzorg en andere ketenpartners, op een geïntegreerde, handelings- en opbrengstgerichte wijze te werk gaan. Een goede kwaliteit van het onderwijs en een hechte samenwerking met jeugdzorg is cruciaal. Het Amsterdamse samenwerkingsverband streeft in de samenwerking met de gemeente naar de ontwikkeling van een systematiek voor integrale ondersteuningstoewijzing.

Het samenwerkingsverband biedt scholen ondersteuning bij het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning, draagt zorg voor de instandhouding van een netwerk van voorzieningen voor extra ondersteuning en staat borg voor soepele overstappen tussen regulier onderwijs, speciaal onderwijs en het onderwijs op de bovenschoolse voorzieningen. Het samenwerkingsverband voert overleg met primair onderwijs en mbo over de informatie uitwisseling bij de overgang po - vo en vo - mbo.

Het samenwerkingsverband zet zich actief in om met de gemeente tot afstemming te komen over een effectieve en efficiënte samenwerking tussen onderwijs en de (jeugd)zorg.

2. Organisatie van het samenwerkingsverband

Participerende besturen en scholen

Bij het samenwerkingsverband zijn de besturen aangesloten van alle VO-en VSO-scholen met vestigingsplaats Amsterdam.

Het gaat om 84 scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs met ruim 42.000 leerlingen in Amsterdam en Diemen.

Vereniging

De besturen van alle VO- en VSO-scholen werken samen bij de vormgeving van Passend Onderwijs. De besturen hebben gekozen voor een vereniging als bestuursvorm van het nieuwe samenwerkingsverband en hebben op 30 september 2013 ingestemd met de akte van oprichting.

Voor het samenwerkingsverband is de code Goed Onderwijsbestuur Voortgezet Onderwijs van toepassing. Het bestuur heeft zich actief bezig gehouden met de eisen die de code Goed Onderwijsbestuur stelt aan het samenwerkingsverband. Samen met de Algemene Ledenvergadering is besloten tot een nieuwe governance-structuur, die op 16 maart 2017 in werking is getreden. De vereniging kent als organen de algemene ledenvergadering en het verenigingsbestuur.

De algemene ledenvergadering heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en de gang van zaken binnen de vereniging. De algemene vergadering kan het bestuur gevraagd en ongevraagd adviseren.

Bestuur

Het verenigingsbestuur bestaat uit ten minste vijf natuurlijke personen, die door de algemene ledenvergadering worden benoemd. Het bestuur is zodanig samengesteld dat sprake is van een evenwichtige afvaardiging van de leden, waarbij geldt dat in ieder geval het speciaal onderwijs wordt vertegenwoordigd in het bestuur, evenals de twee grootste VO-besturen.

Het bestuur is belast met de realisatie van de doelstelling van de vereniging, de strategie en het beleid met de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling van de vereniging, daaronder begrepen het voldoen aan de uitvoering van de wettelijke taken als omschreven in artikel 17a lid 2 van de Wet op het voortgezet onderwijs. Het bestuur stelt ten minste één maal in de vier jaar een ondersteuningsplan op. De voorbereiding van het ondersteuningsplan geschiedt in overleg met de leden en de deelnemers.

Vaststelling van het ondersteuningsplan door het bestuur geschiedt na voorafgaande goedkeuring van de algemene vergadering. Het bestuur kan in aanvulling op het ondersteuningsplan een meerjarenbeleidsplan met een meerjarenbegroting opstellen. In ieder geval stelt het bestuur jaarlijks voorafgaand aan het boekjaar een jaarplan en een begroting op voor het volgende boekjaar. Het bestuur vergadert met regelmatige tussenpozen, ten minste vier maal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of de meerderheid van de bestuursleden dit nodig acht.

Ondersteuningsplan raad

De Ondersteuningsplanraad (OPR) heeft een instemmingsrecht m.b.t. de vaststelling of wijziging van het door het samenwerkingsverband vast te stellen ondersteuningsplan (artikel 14a Wms). Mocht de OPR geen instemming verlenen of niet tijdig reageren op het voorgenomen besluit tot vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan, dan dient het samenwerkingsverband het voorgenomen besluit voor te leggen aan de landelijke geschillencommissie Wms.

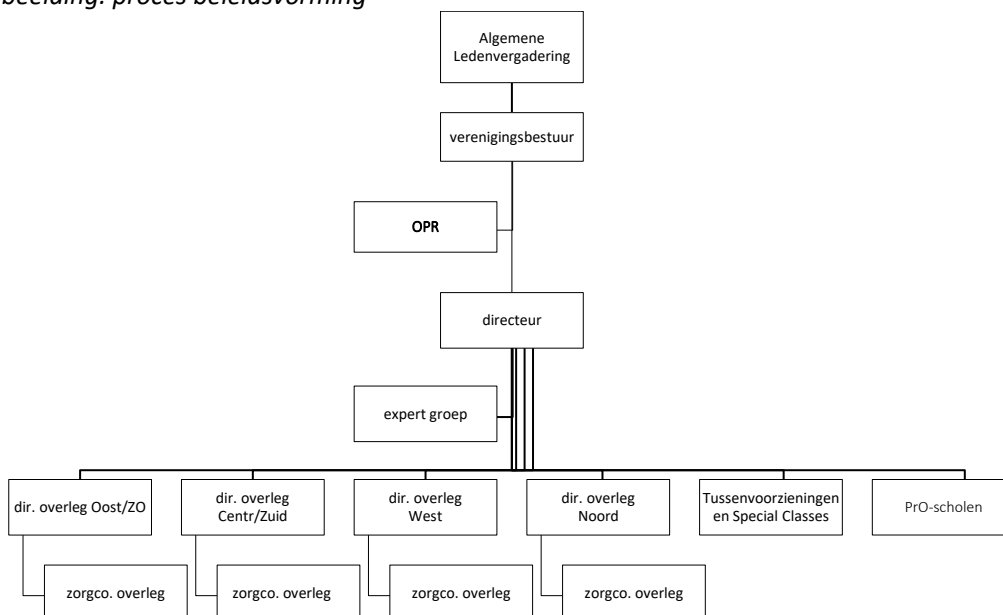
Het voorliggende ondersteuningsplan heeft een looptijd van één schooljaar: 2018/2019. In datzelfde schooljaar schrijft het samenwerkingsverband een nieuw ondersteuningsplan voor vier jaar op basis van een intensieve evaluatie.

Dit betekent niet dat de OPR maar twee keer in de vier jaar bijeen hoeft te komen. Ook in de tussenliggende periode heeft de OPR een belangrijke rol. Het is aan de OPR om met een kritische blik naar het ondersteuningsplan te blijven kijken.

Management

Het bestuur benoemt een directeur-bestuurder die leiding geeft aan de dagelijkse gang van zaken binnen het samenwerkingsverband en die belast is met de voorbereiding en uitvoering van het beleid en de activiteiten van het samenwerkingsverband. De directeur-bestuurder is bevoegd alle daarvoor noodzakelijke handelingen te verrichten. De directeur-bestuurder geeft leiding aan het personeel dat verbonden is aan het samenwerkingsverband en is verantwoordelijk voor het op elkaar afstemmen van het ondersteuningsbeleid.

Afbeelding: proces beleidsvorming

De directeur-bestuurder ondersteunt de besluitvorming door het identificeren van issues voor beleidsvorming en door het gevraagd en ongevraagd aanreiken van adviezen, voorstellen en concept beleidsplannen. De directeur-bestuurder zal daarbij altijd de expertgroep van het samenwerkingsverband consulteren.

De expertgroep bestaat uit directies van de VO- en VSO-scholen en ondersteunt het proces van beleidsvorming door het identificeren van issues, door evaluatie van beleid en door het gevraagd en ongevraagd aanreiken van adviezen, voorstellen en conceptbeleidsplannen. De expertgroep ziet erop toe dat de directies van aangesloten scholen voldoende geconsulteerd worden. Bij de onderbouwing van beleidsvoorstellen kan de expertgroep onderzoek- of adviesopdrachten verstrekken aan een of meer werkgroepen, bestaande uit ter zake deskundige personen en/of organisaties. De directeur-bestuurder is voorzitter van de expertgroep.

Overleg in het samenwerkingsverband

De directies en zorgcoördinatoren van de Amsterdamse scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs zijn georganiseerd in regionale overleggen. Amsterdam kent vier regio's:

Oost/Zuidoost, West, Zuid/Centrum en Noord. De directeur van het samenwerkingsverband heeft regelmatig overleg met de directies in de regio's en met de voorzitters van het zorgcoördinatorenoverleg in de regio's.

De directeur-bestuurder voert daarnaast regelmatig overleg met de directies van de specifieke groepen scholen, zoals de tussenvoorzieningen en de scholen voor praktijkonderwijs.

Op overeenstemming gericht overleg

Het samenwerkingsverband en de gemeente Amsterdam voeren op overeenstemming gericht overleg (OOGO) over zowel het ondersteuningsplan van de samenwerkende schoolbesturen als de plannen van de gemeenten voor de jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en arbeidstoeleiding. Andere thema's voor het OOGO tussen gemeenten en samenwerkingsverband zijn de leerplicht, het leerlingenvervoer, de onderwijshuisvesting en de AWBZ-regeling.

De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband neemt, ten behoeve van de afstemming met ketenpartners en de gemeente, deel aan diverse organen voor overleg en afstemming. O.a.:

- Bestuurlijk Overleg Speciaal Onderwijs Amsterdam (OSO) met gemeente Amsterdam, afdeling Onderwijs, Jeugd en Zorg, primair onderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs.
- Stuurgroep Zorg op Maat, een overleg van het samenwerkingsverband met Altra, Bascule, JBRA, gemeente Amsterdam, afdeling Onderwijs, Jeugd en Zorg, GGD, Leerplicht, Spirit.
- De uitvoeringsgroep 'Aanval op de uitval', onderdeel van het beleidsprogramma Voortijdig schoolverlaters (VSV), waaraan deelgenomen wordt door de gemeente Amsterdam, afdelingen Onderwijs, Jeugd en Zorg en Werk en Inkomen, voortgezet onderwijs en mbo.

Samenwerking REC1 en REC2

Het samenwerkingsverband heeft een structureel, periodiek overleg met de Cluster 1 en Cluster 2 instellingen. Welke ondersteuning (advies, consult, expertise overdracht), advisering kunnen de VO-scholen ontvangen van de cluster1 en 2-instellingen?

- Ondersteuning bij het bieden van voorlichting aan VO-scholen, ouders en leerlingen en bij het bereikbaar maken van de ondersteuning vanuit cluster1 en -2.
- Mogelijke deelname en advisering van de begeleiders uit Cluster 1 en 2 in zorgadviesteams op de scholen.

Het onderwijs schakelloket (OSL)

De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband geeft leiding aan het Onderwijs schakelloket (OSL), een bovenschools loket ten behoeve van het de scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam. Om het beleid van het samenwerkingsverband te realiseren vervult het Onderwijs schakelloket verschillende belangrijke ondersteunende en uitvoerende taken.

Het Onderwijs schakelloket spant zich in om in samenwerking met de ketenpartners ervoor te zorgen dat leerlingen die dreigen uit te vallen toch op de juiste plaats in het onderwijs terechtkomen. Het belangrijkste doel van het Onderwijs schakelloket is er voor te zorgen dat leerlingen hun schoolloopbaan op een passende wijze kunnen voortzetten en te voorkomen dat leerlingen voortijdig het onderwijs verlaten of langdurig thuis komen te zitten.

De OSL-consulenten:

- Adviseren scholen, ketenpartners en ouders die vragen hebben over ontwikkelingsperspectieven en passende vervolgtrajecten voor leerlingen met een extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte die de grens van de school lijkt te overstijgen.
- bemiddelen bij moeilijk plaatsbare leerlingen en bij leerlingen voor wie de school niet langer de benodigde begeleiding kan bieden
- bemiddelen bij leerplichtige leerlingen die niet op een school staan ingeschreven
- leveren een belangrijke bijdrage, in samenwerking met Bureau Leerplichtplus, aan het verminderen van het aantal niet schoolgaande jongeren (thuiszitters, absoluut verzuimers). Het Onderwijs schakelloket kan tevens aanmelden bij het Doorbraakoverleg.
- beoordelen of aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO ontvankelijk zijn voordat overdracht naar de Toelatingsadviescommissie plaatsvindt
- faciliteren en controleren de aanmelding en plaatsing van leerlingen in bovenschoolse voorzieningen, zowel procedureel als op inhoud.
- behandelen de overstap vanuit de bovenschoolse voorzieningen, S2C, JJI's en GJI's naar regulier voortgezet onderwijs.
- behandelen aanvragen van scholen voor extra middelen (bv. op basis van AWBZ-compensatiemaatregel)
- kunnen ondersteuning vanuit het Bascule VO-team en Ambulant Begeleiding inzetten.
- signaleren knelpunten en adviseren de directie van het samenwerkingsverband.

3. De regio in beeld

In dit hoofdstuk een korte schets van enkele ontwikkelingen in het Amsterdams voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs. De gegevens zijn ontleend aan bronnen als de gemeente Amsterdam en DUO. Meer informatie is opgenomen in het Tabellenboek SWV Amsterdam 2017.

Het samenwerkingsverband zal ook in het komende jaar gegevens over deelname aan voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs monitoren.

Inwonertal Amsterdam

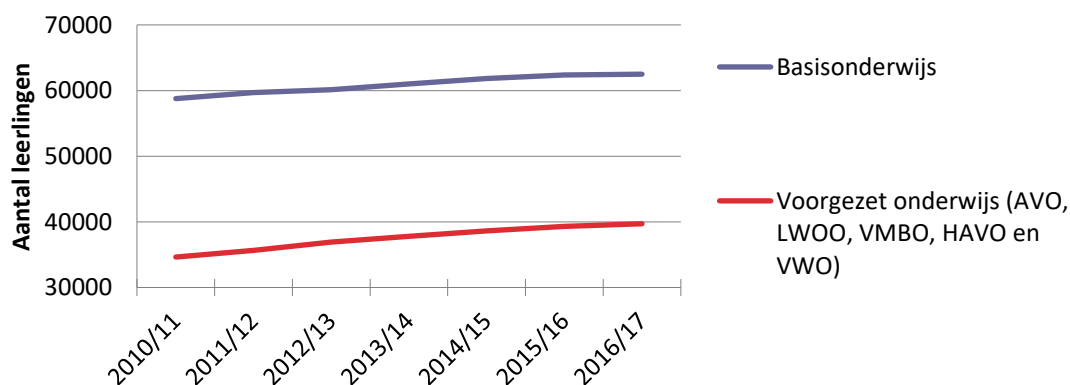
Alles wijst erop dat het inwonertal van Amsterdam de komende decennia zal blijven toenemen. Op 1 januari 2017 woonden er 844.952 mensen in Amsterdam. Dat zijn er ruim 10.000 meer dan een jaar eerder. Het aantal nieuwe Amsterdammers met een westerse migratieachtergrond groeide sterk. Tegelijkertijd neemt het aantal mensen dat de stad verlaat toe, met name onder gezinnen met jonge kinderen. In totaal vertrokken 42.000 Amsterdammers naar een andere woonplaats in Nederland.

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2020	2025	2030	2035
Totale bevolking	731.28	742.95	767.77	822.27	834.71	844.95	876.59	909.47	936.22	959.44
	9	1	3	2	3	2	7	3	1	3

Bron: Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, Jaarboek Amsterdam in Cijfers 2017

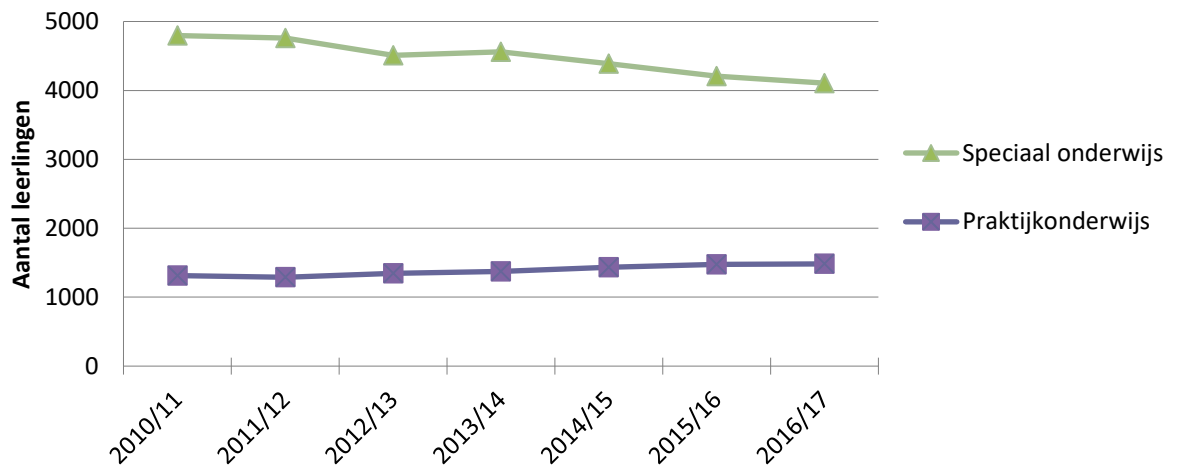
Leerlingenaantallen

Zowel in het basisonderwijs als in het voortgezet onderwijs zijn de afgelopen jaren de leerlingenaantallen gestegen: ten opzichte van 2011/12 +5 % in het basisonderwijs en +11% in het voortgezet onderwijs. In totaal zitten er in het schooljaar 2016/17 62.500 leerlingen in het basisonderwijs en 41.300 leerlingen in het voortgezet onderwijs. De verwachting is dat de groei de komende tien jaar doorzet met 7,4%.

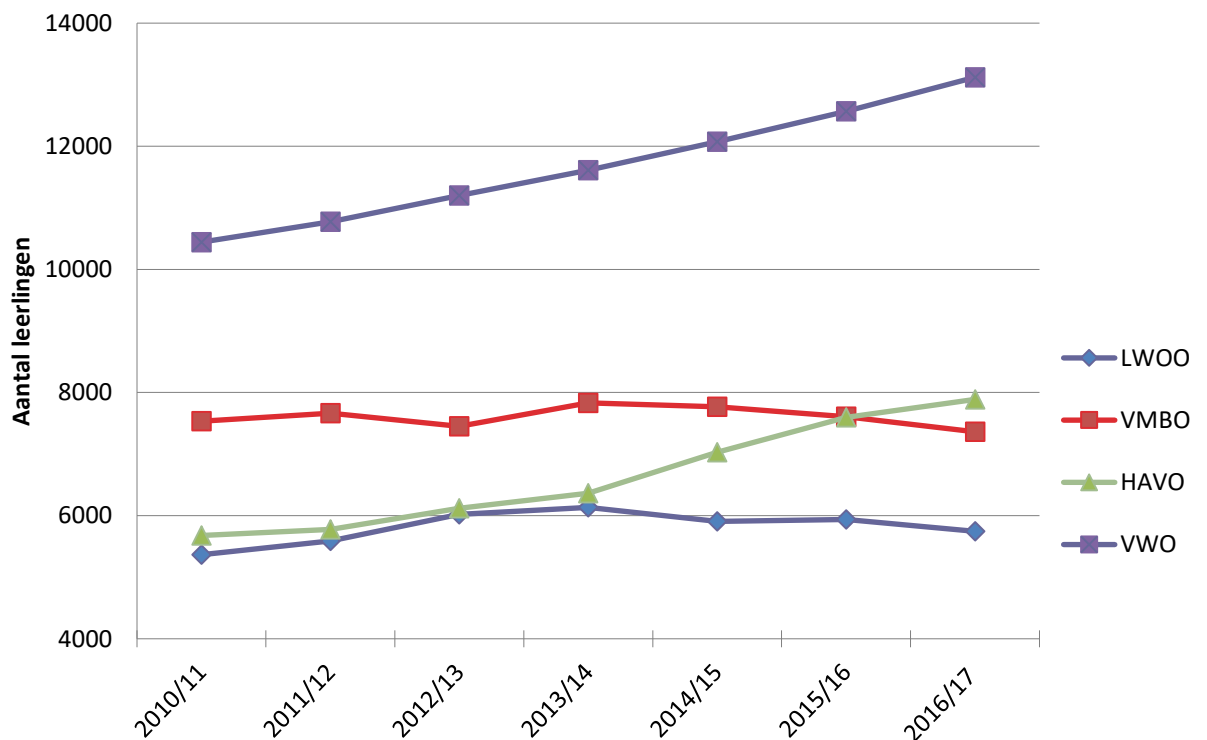
Bron: Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, Jaarboek Amsterdam in Cijfers 2017, 2015 & 2013

Wat opvalt is dat het relatieve aantal leerlingen in het speciaal onderwijs afneemt. In 2016/17 was de afname 2,5% in vergelijking met 2015/16. In 2015/16 en 2014/15 bedroeg de afname 4%. Het praktijkonderwijs is in 2016/17 stabiel gebleven. In 2015/16 en 2014/15 was er nog een stijging van 3% en 4,5%

Bron: Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, Jaarboek Amsterdam in Cijfers 2017, 2015 & 2013

In het voortgezet onderwijs valt de stijging van het aantal havo- en vwo-leerlingen op. Vanaf 2010 is het aantal vwo leerlingen met 26% toegenomen; op de havo is de toename 39%. Het percentage leerlingen met een leerwegondersteunend onderwijs (Lwoo)-indicatie heeft in de jaren na 2010 een stijgende lijn gekend, die tot 2013 geduurd heeft. Vanaf 2014 daalt het Lwoo-percentage in het Amsterdams voortgezet onderwijs en in 2017 is weer een lichte stijging te zien. Een kleine daling is aanwezig op het vmbo vanaf 2013.

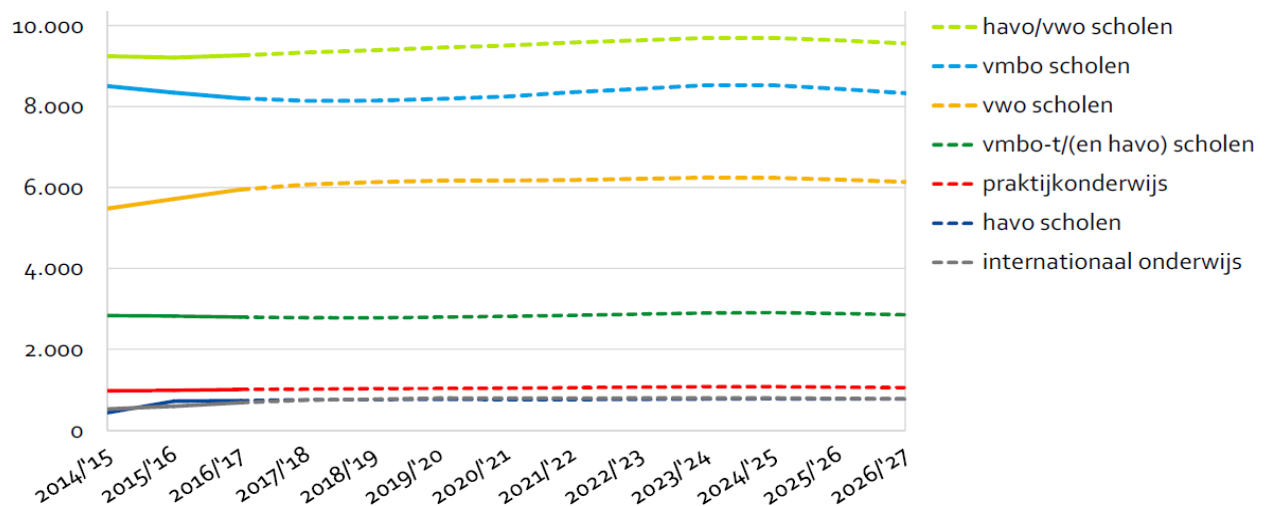

Bron: Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, Jaarboek Amsterdam in Cijfers 2017, 2015 & 2013

Prognoses

Uit de jongste leerlingenprognose VO 2016/'17 van de gemeente Amsterdam, afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek blijkt dat het leerlingenaantal in het voortgezet onderwijs in Amsterdam zal groeien met in totaal ongeveer 1.500 leerlingen in de komende tien jaar: van 41.347 in schooljaar 2016/'17 tot 42.865 in 2021/'22 (+3,7%) en dat het leerlingenaantal daarna enige tijd redelijk stabiel zal blijven en in 2026/'27 42.815 zal zijn (+3,6%). Extra woningen in de stad zouden vanaf zo'n veertien jaar na oplevering tot een groei van de leerlingen in het voortgezet onderwijs kunnen leiden, maar dit effect wordt geremd door het huidige vertrek van jonge gezinnen uit de stad.

De ontwikkeling van de leerlingenaantallen op havo/vwo scholen (+3%), categorale vwo scholen (+3%) en praktijkscholen (+4%) is naar verwachting vrijwel gelijk aan het stedelijk gemiddelde.

Bron: Gemeente Amsterdam, Onderzoek, Informatie en Statistiek, Leerlingenprognose, 2016/'17.

In de schatting van DUO is ook een groei te zien van 3,5% van het totaal aantal leerlingen in 2026. De groei tot 2021 van 1% is minder sterk dan de groei verwacht door het OIS (4%). De bovenbouw van de havo en het vwo zullen relatief het sterkst groeien. De verwachte groei van 10% in 2026 is hoger dan de verwachte groei van het OIS (2-3%). Het vmbo blijft stabiel. Bij het Leerwegondersteunend onderwijs is een verwachte daling tot 2026 van 19%. Opmerkelijk is de verwachte groei tot 2026 van het Praktijkonderwijs door het OIS (4%), en een verwachte daling van DUO (-7%).

Bovenschoolse voorzieningen

Het Samenwerkingsverband VO Amsterdam heeft een aantal jaar geleden het Onderwijsschakelloket (OSL) opgericht. Het OSL is het loket waar leerlingen worden gemeld

- die (tijdelijk) niet meer binnen de muren van reguliere scholen voor voortgezet onderwijs te handhaven zijn,
- die (dreigen) uit (te) vallen of
- die geen school hebben.

Deze leerlingen kunnen via het Onderwijs schakelloket worden geplaatst op bovenschoolse voorzieningen: (S)TOP, de Transferia en School2Care.

Ook kunnen scholen en ouders bij het Onderwijs schakelloket terecht voor (her)indicatie-aanvragen REC-4. Het Onderwijs schakelloket biedt bovendien consultatie en advies aan scholen voor voortgezet onderwijs, ketenpartners en ouders.

Totaal aantal aanmeldingen OSL	totaal 2017	%	totaal 16-17	%	totaal 15-16	%	totaal 14-15	%
Transferium vmbo	51	3,5%	66	4,5%	107	6,8%	109	9,1%
Transferium havo/vwo	23	1,6%	13	0,9%	16	1,0%	4	0,3%
Pilot Hogelant	2	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
School2Care	61	4,2%	59	4,0%	64	4,1%	51	4,3%
Learn2Work	3	0,2%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
School2Work	19	1,3%	16	1,1%	12	0,8%	14	1,2%
TLV aanvraag VSO, incl verlenging	759	52,4%	781	52,7%	858	54,4%	827	69,2%
Inzet (middelen) op school *	70	4,8%	79	5,3%	67	4,3%	54	4,5%
Consult	206	14,2%	244	16,5%	233	14,8%	13	1,1%
Verhuisleerling	10	0,7%	8	0,5%	16	1,0%	0	0,0%
VO-VO schoolwisselaar	45	3,1%	0	0,0%	30	1,9%	8	0,7%
Thuiszitters / doorbraakoverleg	199	13,7%	216	14,6%	173	11,0%	115	9,6%
Totaal	1448	100,0%	1482	100,0%	1576	100,0%	1195	100,0%

Thuiszitters

In schooljaar 2011/12 is het Doorbraakoverleg van start gegaan. Het samenwerkingsverband is deelnemer samen met Leerplicht, Jeugdbescherming Regio Amsterdam (JBRA), de Raad voor de Kinderbescherming, de GGD, William Schrikker Groep, Altra Jeugdzorg, Spirit, Ouder- en kindteams en ROCvA.

In schooljaar 2017 zijn er 1448 leerlingen bij het Onderwijs schakelloket aangemeld als thuiszitter. Het lukt het Onderwijsschakelloket om mee te denken en te monitoren, waardoor 65% van thuiszitters binnen zes weken opnieuw een plaats heeft. Van hen gaat:

- 19% weer terug naar de school van herkomst;
- 15% naar een andere school voor voortgezet onderwijs;
- 12% naar het middelbaar beroepsonderwijs;
- 17% met een toelaatbaarheidsverklaring naar het voortgezet speciaal onderwijs;
- 5% naar een gesloten jeugdinstelling/24-uurs behandeling;
- 5% naar een andere vorm van hulpverlening;
- de overige leerlingen maken gebruik van allerlei voorzieningen, zijn verhuisd, kregen ontheffing, of zijn een Leerplichtzaak geworden.

4. Basisondersteuning

De basisondersteuning beschrijft de inhoud en de kwaliteit van de ondersteuning die elk Amsterdamse school, VO of VSO, bij de start van Passend Onderwijs hun leerlingen en ouders zal kunnen bieden.

De Amsterdamse standaard

Op 30 september 2013 hebben de besturen zich akkoord verklaard met de Standaard voor de Basisondersteuning op de Amsterdamse scholen in het voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs.

De standaard voor de Amsterdamse basisondersteuning is geformuleerd in 11 referenties, die elk weer zijn uitgewerkt in diverse, concrete en normstellende uitspraken. Het merendeel van deze uitspraken is direct of indirect ontleend aan wet- en regelgeving, en aan inspectie- en referentiekaders. Maar in de standaard zijn ook uitspraken opgenomen die direct ontleend zijn aan de ambities van de Amsterdamse scholen. Zij hebben die ambities bij de ondersteuning zelf kenbaar gemaakt bij het invullen van een checklist voor het schoolondersteuningsprofiel.

1. De school voldoet aan de regelgeving omtrent zorgplicht: aanmelding, toelating en informatie verstrekking aan ouders, klachtenregeling. Zorgvuldig aannemen, maar ook zorgvuldig overdragen.
2. De school heeft haar visie op onderwijs en ondersteuning beschreven en een ondersteuningsplan (of –profiel) uitgewerkt dat is opgenomen in het schoolplan.
3. Het ondersteuningsaanbod van de school omvat ten minste preventieve en (licht) curatieve ondersteuning, in de 1ste, 2de of 3de lijn, al dan niet in samenwerking met ketenpartners, voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte op navolgende domeinen en onderdelen:

domein	onderdelen
Cognitief	disharmonische intelligentie
Leerproblemen	leerachterstanden rekenen, taal, extra didactische ondersteuning
Ontwikkelproblemen	dyslexie, dyscalculie, informatieverwerkingsprobleem
Werkhouding problemen	taakgerichtheid, motivatie, aandacht, concentratie, planning en organisatie
SE-ontwikkeling	faalangst, teruggetrokken gedrag, sociale participatie, moeite met grenzen eigen gedrag
Fysieke beperkingen	slechtziend, slechthorend, (fijn) motorische beperkingen, rolstoelafhankelijk maar zelfredzaam, langdurig ziek
Alg. dagelijkse activiteiten	eten/drinken
Medische problemen	nog in afwachting*
Jeugdzorg / thuisproblematiek	ondersteuning thuissituatie, vrije tijd
Verslaving	preventieve en licht curatieve ondersteuning (alcohol, drugs, games)

* Omdat het door de sectororganisaties voor 2013 aangekondigde instrumentarium voor het medisch handelen nog niet gereed is, zal het SWV pas in een later stadium kunnen vaststellen welke normen geformuleerd kunnen worden voor het medische handelen op de scholen.

4. De school heeft een goed pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en docenten.
5. De school heeft de voorgeschreven protocollen ontwikkeld en past die ook toe. Daartoe behoren:
 - Protocol Verzuimbeleid (incl. ziekteverzuim)
 - Incidenten afhandeling

- Pestprotocol
 - Kindermishandeling
 - Sanctiebeleid
 - Dyslexie protocol
 - LOB/ Beroepskeuze
 - Medisch protocol
 - Kernprocedure po - vo
 - Kernprocedure vo - vo/mbo, naleving
 - Transitieprotocol / begeleiding naar arbeidsmarkt
6. De school heeft zicht op de leerontwikkeling van alle leerlingen; de school werkt handelings- en opbrengstgericht bij het verlenen van ondersteuning aan leerlingen.
 7. Competenties: docenten zijn vaardig in het omgaan met verschillen tussen leerlingen; de school versterkt de bekwaamheden en competenties van haar medewerkers.
 8. De school onderhoudt een effectieve ondersteuningsstructuur
 9. De school werkt samen met kernpartners aan een effectieve ondersteuning en ondersteuningsstructuur.
 10. Ouders: de school betreft ouders in beslissingen die hun kind betreffen en biedt hen toegang tot informatie en begeleiding bij de toewijzing van extra ondersteuning.
 11. Kwaliteitsbewaking en cyclisch beleid: de school werkt planmatig en systematisch aan de verbetering van de effectiviteit van de ondersteuning.

Sinds de start van het ondersteuningsplan in 2014 kan op grond van de zelfevaluaties van de scholen worden vastgesteld dat de scholen hun ondersteuningsaanbod en –structuur verder ontwikkeld hebben. Ook kan elke school zelf vaststellen op welk onderdeel verbeteringen nodig zijn. Scholen kunnen gebruik maken van ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband kan helpen door inzet van onder andere de Begeleiders Passend Onderwijs en Procesbegeleiders.

Geen scherpe grenzen

Bij de derde referentie, waar het concrete ondersteuningsaanbod wordt beschreven, is uitgegaan van specifieke, enkelvoudige problematieken of ondersteuningsbehoeften. Voor elk van die ondersteuningsbehoeften kan elke school tenminste preventieve of licht curatieve ondersteuning aanreiken. In die zin is deze lijst verplichtend. Het ontbreken van een ondersteuningsaanbod is niet aan de orde.

Scholen zijn evenwel niet verplicht om passende ondersteuning aan te bieden voor alle mogelijke combinaties van genoemde ondersteuningsbehoeften. Een ondersteuningsaanbod voor ‘stapelproblematiek’ behoort niet tot de basisondersteuning. Indien sprake is van behoefte aan ondersteuning op twee of meer domeinen, kan er reden zijn om te spreken van extra ondersteuning.

Het is ook mogelijk dat de school zal oordelen dat de zwaarte van de problematiek, hoewel enkelvoudig en genoemd in referentie 3, te groot is en daardoor de basisondersteuning overstijgt. Bij wijze van voorbeeld: elke school zal een ondersteuningsaanbod in huis moeten hebben op het gebied van dyslexie en dyscalculie. Maar daarmee is niet gezegd dat de school alle dyslecti-

sche of dyscalculie leerlingen, ongeacht de zwaarte van die belemmering, passende ondersteuning zal kunnen bieden. Een school kan in geval van ernstige dyslexie van mening zijn dat de verlangde aanpassingen en expertise aanleiding bieden om te spreken van extra ondersteuning. Er is dus géén absolute grens tussen basisondersteuning en extra ondersteuning aan te geven.

Schoolondersteuningsprofielen

In het schoolondersteuningsprofiel legt elke school (voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs) vast welke mogelijkheden de school heeft voor het bieden van ondersteuning aan leerlingen met uiteenlopende ondersteuningsbehoeften. De basisondersteuning maakt daar in elk geval onderdeel van uit. De school kan bovendien extra ondersteuning aanbieden. De school kan in het profiel aangeven welke expertise de school in huis heeft of verder wil ontwikkelen.

Docenten en ouders hebben adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel via de medezeggenschapsraad van de school. De school plaatst het profiel in de schoolgids, zodat voor iedereen (ouders, leerlingen en andere partijen) inzichtelijk is wat de mogelijkheden van de school zijn voor extra ondersteuning.

Rol van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband ziet enkele blijvende taken voor zich m.b.t. de schoolondersteuningsprofielen.

Inventariseren

Het samenwerkingsverband heeft in 2012 een checklist ontwikkeld met behulp waarvan scholen de door hen geboden ondersteuning en de kwaliteit van die ondersteuning kunnen beschrijven. In 2017 is de checklist aangepast op basis van nieuwe regelgeving en nieuwe termen.

Alle Amsterdamse scholen hebben die vragenlijst ingevuld. De verzamelde gegevens, aangevuld met de ondersteuningsplannen van de scholen, hebben het samenwerkingsverband de kans geboden om het gezamenlijke ondersteuningsaanbod in kaart te brengen en te evalueren. Bovendien zijn de verzamelde gegevens gebruikt voor het formuleren van de Amsterdamse Standaard voor de basisondersteuning.

Stimuleren

De scholen hebben ook inzage gegeven in hun verbeterwensen. Die kunnen de basis vormen voor scholing en professionalisering. Het samenwerkingsverband kan een adviserende en faciliterende rol vervullen bij het beleid van de scholen ten aanzien van professionalisering en versterking van de kwaliteit van de schoolondersteuningsprofielen. Dat kan zowel op school- als bovenschools niveau gebeuren.

Informer en voorlichten

De scholen maken de schoolondersteuningsprofielen op een geschikte manier toegankelijk voor ouders, collega-scholen, verwijzers en ander publieksgroepen.

Evalueren

Het samenwerkingsverband zal in de komende jaren de scholen blijven stimuleren tot zelfevaluatie en kwaliteitszorg. Op basis van de eerder gehanteerde checklist ontwikkelt het samenwerkingsverband zelfevaluatie-instrumenten die periodiek door de scholen kunnen worden benut.

5. Extra ondersteuning

Alle scholen hebben hun basisondersteuning steeds beter op orde. Er zullen evenwel altijd leerlingen zijn voor wie de basisondersteuning niet voldoende is. Zij hebben extra ondersteuning nodig. Die extra ondersteuning zullen de scholen - ook met inzet van ketenpartners - deels zelf kunnen bieden. Maar soms kan de verlangde extra ondersteuning alleen geboden worden op specifieke VO-scholen, bovenschoolse voorzieningen of scholen voor speciaal onderwijs.

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor een samenhangend aanbod van voldoende en passende ondersteuningsvoorzieningen in de regio Amsterdam. Amsterdam beschikt over een netwerk van voorzieningen voor extra ondersteuning.

- Special Classes voor ASS-leerlingen op VO-scholen: Metis Montessori Lyceum, Wissel.
- Tussenvoorzieningen: De Apollo, Hogelant, Tobiasschool, Iedersland College en de ROC op Maat locaties in Zuidoost en West.
- School2Care
- Bovenschoolse voorzieningen: Transferium, (S)TOP's en pilot Hogelant
- De scholen voor voortgezet speciaal onderwijs.

Het samenwerkingsverband stelt zich op het standpunt dat de stad met deze voorzieningen beschikt over een samenhangend aanbod voor extra ondersteuning. Het samenwerkingsverband wenst deze voorzieningen in het schooljaar 2018/2019 in stand houden en flexibiliteit in te bouwen voor aanscherping en pilots voor verdere optimalisering. In de concept meerjarenbegroting zijn de nodige middelen gereserveerd voor een financiële bijdrage vanuit het samenwerkingsverband aan (de besturen van) deze voorzieningen. Op basis van een intensieve evaluatie, die afgerond wordt in het schooljaar 2017/2018 vindt een herijking plaats van de bovenschoolse voorzieningen en kunnen mogelijk wijzigingen worden doorgevoerd voor het meerjaren Ondersteuningsplan 2019/2020 – 2023/2024.

Onderstaand een korte toelichting op doelgroep, doelstelling en positionering van de genoemde voorzieningen.

Special Classes en Tussenvoorzieningen

Enkele Amsterdamse VO-scholen kennen een structureel aanbod voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Veelal gaat het om leerlingen met gestapelde problematiek (Tussenvoorzieningen en ROC Op Maat); soms gaat het juist om leerlingen met een specifieke problematiek (Special Classes).

School	leerlingen uit	onderwijsaanbod	naar
Iedersland College	PO, SO	eindonderwijs Vmbo-b en -k	Mbo
Tobiasschool	PO, SO	eindonderwijs Vmbo-b en -k en AKA	Mbo
Hogelant	PO, SO en Vmbo	onderbouw Vmbo-b en -k AKA	Vmbo-2 en -3 Mbo
Apollo	PO, SO	eindonderwijs Vmbo-t 3 jarige onderbouw Havo	Mbo Havo 4 elders
Metis Montessori.Lyc. Special Class	PO, SO	3 jarige onderbouw Havo/ Vwo	Havo en Vwo 4 in eigen huis
ROC op Maat ZO	Vmbo	AKA-beroepsopleidingen	Arbeidsmarkt, entree-opleidingen, Mbo 2
ROC op Maat West	Vmbo	idem	idem

De voorzieningen kennen enkele goed herkenbare overeenkomsten:

- Het zijn kleinschalige scholen of, in geval van de Special Classes, kleine klassen binnen een reguliere setting.
- Er is veel aandacht voor sociale veiligheid
- Een groot deel van de leerlingen is geïndiceerd voor REC4 of komt daarvoor in aanmerking
- Een belangrijk deel van de basisinstroom is afkomstig uit speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs.

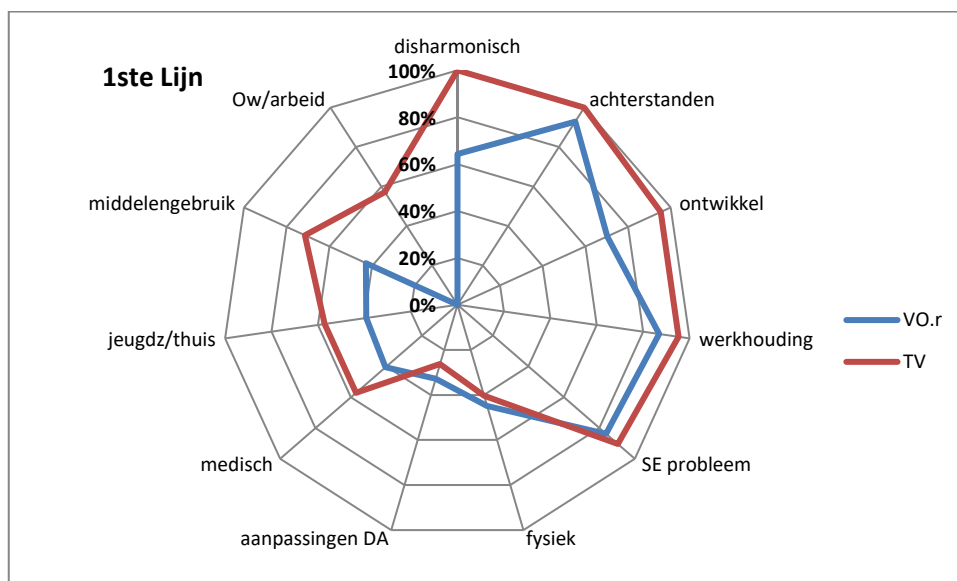
De populatie op die scholen bestaat voor een belangrijk deel uit leerlingen die in aanmerking komen voor het voortgezet speciaal onderwijs. Door het aanbod van deze voorzieningen kunnen zij binnen het reguliere onderwijs worden gehouden.

Elke tussenvoorziening heeft een eigen onderwijspositie, eigen leerlingenpopulatie en een eigen karakteristiek. Informatie hierover is door de werkgroep samengevat in een verslag en een profielenboek tussenvoorzieningen.

Ondersteuningsprofiel

Net als alle Amsterdamse scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs hebben de tussenvoorzieningen een vragenlijst ingevuld over het schoolondersteuningsprofiel. De profielen van de Special Classes en tussenvoorzieningen kunnen worden vergeleken met die van de reguliere VO-scholen (meer in het bijzonder scholen die geen Leerwegondersteunend onderwijs of Praktijkonderwijs aanbieden).

De rode lijn in de grafiek laat zien hoeveel procent van de tussenvoorzieningen en Special Classes een ondersteuningsaanbod heeft op de onderscheiden domeinen.

Op alle dimensies kunnen tussenvoorzieningen en Special Classes vaker passende ondersteuning bieden dan de reguliere scholen. De verschillen worden nog duidelijker bij vergelijking van het 1ste lijn ondersteuningsaanbod¹.

¹ 1^e lijn: Basiszorg – voor alle leerlingen

2^e lijn: Extra zorg – voor een deel van de leerlingen

3^e lijn: Specialistische zorg – voor een beperkt aantal leerlingen

De verschillen zijn aanwijsbaar bij de ondersteuning voor 'gangbare' ondersteuningsbehoeften die voortkomen uit disharmonisch intelligentie, leerachterstanden, ontwikkelingsproblemen, werkhouding en sociaal emotionele ontwikkeling. Ook voor leerlingen met (licht) oppositioneel gedrag kunnen de tussenvoorzieningen (m.u.v. Special Class Metis Montessori Lyceum) passende ondersteuning bieden.

Méér dan VO-scholen bieden de tussenvoorzieningen ondersteuning in de thuissituatie, jeugdzorg, arbeidsmarkt toeleiding, medische behoeften en ondersteuning bij middelengebruik.

School2Care

School2Care richt zich op jongeren van 12 tot en met 17 jaar die niet alleen op school maar ook thuis veel problemen hebben (spijbelen en probleemgedrag). School2Care betreft de zwaarste doelgroep. Een zeer groot deel van de deelnemers wordt verwezen vanuit justitiële instellingen, gesloten jeugdzorg en/of speciaal onderwijs. Bij veel deelnemers is sprake van ggz problematiek. Bij School2Care maken zij een nieuwe start. De eerste drie maanden zijn ze doordeweeks van 8 uur 's morgens tot 8 uur 's avonds bij School2Care. Het programma bestaat uit onderwijs en zeer diverse buitenlesactiviteiten. Een coach helpt de leerlingen de draad weer op te pakken en stimuleert hen om in hun vrije tijd positieve bezigheden te vinden. De coach ondersteunt ook de ouders zodat er thuis meer rust komt. Na enkele maanden gaan leerlingen onder begeleiding terug naar hun eigen omgeving. Ook daarna volgt de coach hen nog een tijd. De integrale aanpak, met de intensieve begeleiding van een coach, is uniek in Nederland.

In augustus 2014 is School2Care een VSO-school geworden onder het bestuur van de Stichting Altra. Toelating is sindsdien alleen mogelijk met een Toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband. Aanmeldingen voor School2Care verlopen via het Onderwijs schakelloket. School2Care kan dan, net als alle andere VSO-scholen, voor elke geplaatste leerling rekenen op zorgbekostiging vanuit het samenwerkingsverband in aanvulling op de basisbekostiging van DUO.

Transferium

Transferium is een OPDC-voorziening voor leerplichtige leerlingen van 12 tot en met 18 jaar die niet meer op hun huidige school kunnen blijven. Het is vaak onduidelijk voor de aanmeldende school wat de leerling nodig heeft om zijn schoolloopbaan succesvol te kunnen doorlopen. Er kan ook sprake zijn van een ernstig incident waardoor de leerling niet meer op de huidige school kan verblijven (ook niet na een time out) en voor wie de vervolgplek nog niet duidelijk is of voor wie nog geen passende vervolgplek gevonden is. Er zijn daarmee drie groepen leerlingen te onderscheiden die voor het Transferium in aanmerking komen:

- Leerlingen die op hun school niet meer te handhaven zijn en voor wie wisseling naar een andere VO-school geen oplossing is;
- Leerplichtige leerlingen die geen school meer hebben;
- Leerlingen van wie de waargenomen problematiek om een nadere observatie en diagnose vraagt.

Leerlingen blijven in principe niet langer dan een halfjaar op een Transferium. In principe keren ze daarna terug in het onderwijs.

In een Transferium krijgen leerlingen dagelijks onderwijs in een groep van maximaal 14 leerlingen. Er wordt veel aandacht besteed aan het gedrag en de persoonlijke omstandigheden van de leerling. In bijna alle gevallen schuilt daarin de oorzaak voor de problemen op school.

Amsterdam kent drie Transferia die regionaal verdeeld zijn over de stad. Het Transferium is een bovenschoolse voorziening van het voortgezet onderwijs in Amsterdam. Het samenwerkingsverband is de opdrachtgever. Stichting Altra is de uitvoerende organisatie. Aanmeldingen lopen via het onderwijschakelloket.

(S)TOP's

(S)TOP biedt opvang in een speciale klas aan leerlingen die vanwege gedragsproblemen en/of leerproblematiek dreigen uit te vallen of niet langer in de klas kunnen functioneren. De Stop-classes zijn ondergebracht op vier VO-scholen, verdeeld over de stad. STOP-deelnemers blijven ingeschreven op de aanmeldende school.

De leerlingen krijgen les in een klas op school waar docenten van school en een begeleider van Altra (STOP-mentor) samenwerken. Gedurende een periode (time-out) van maximaal drie maanden wordt hulp geboden om het gedrag van de jeugdige te verbeteren en om in kaart te brengen of extra ondersteuning en/of zorg nodig is. Op basis van de geformuleerde hulpvraag stelt het (S)TOP-team, in samenspraak met de leerling, een plan van aanpak op. Het primaire doel is terugplaatsing naar de klas van herkomst of plaatsing in een andere klas binnen school. In sommige gevallen is doorverwijzing naar een andere school en/of hulpverlening elders noodzakelijk. De leerling blijft onder verantwoordelijkheid van de mentor en leerlingbegeleider vallen, die zorgen dat de leerling geen leerachterstand (proefwerken) oploopt.

Pilot Hogelant

Pilot Hogelant biedt een klas, waarin leerling, ouders en eigen school in drie maanden tijd worden gecoacht op schoolse vaardigheden en werken aan leerachterstanden volgens de principes van handelingsgericht werken. De begeleiding vindt plaats door een klein team deskundige professionals (oa master SEN-docent en ATOS-medewerker die coacht in de thuissituatie). De leerling zal zijn/haar schoolloopbaan daarna kunnen afronden op de eigen school. Handelingsgerichte diagnostiek maakt onderdeel uit het hele traject. Een vorm van symbiose-onderwijs (deels lessen volgen op de eigen school) is mogelijk en zelf wenselijk.

Na de pilotklas-periode vindt tevens een intensief nazorgtraject plaats op en samen met de eigen school en thuis. Deelname aan deze voorziening wordt betaald door de eigen school volgens het principe 'geld volgt leerling'.

Voor de pilot Hogelant is op het moment van schrijven van het Ondersteuningsplan 2018/2019 een handboek in ontwikkeling.

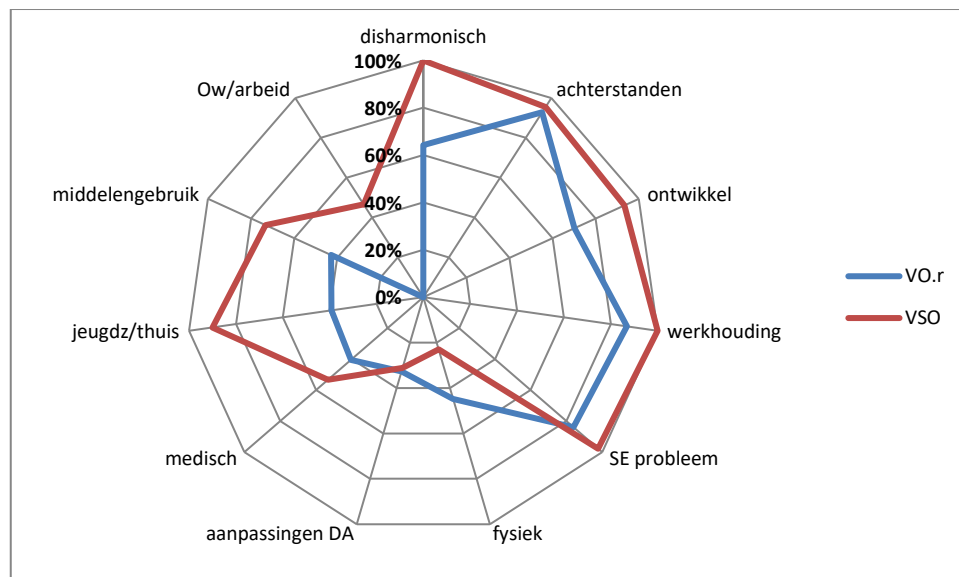
Voortgezet Speciaal Onderwijs

Amsterdam kent een veelzijdig aanbod van VSO-voorzieningen in cluster 3 en 4, verdeeld over alle windrichtingen in de stad.

bestuur	regio	Locatie	Zmo	Zml	Lg	Lz	Mg: lg/zml
Cluster 3							
Stichting Orion	Noord/ZO	Orion College Noord en Zuidoost		•	•	•	•
"	West	Orion College West				•	
"	Oost/ZO	Mytyschool Amsterdam			•		
"	Oost/ZO	Tylytschool					•
Stichting Kolom	West	Alphons Laudyschool		•			•
"	West	O.G. Heldringschool		•			•
Cluster 4							
Stichting Altra	Oost/ZO	Altra College Zuidoost	•				
"	Zuid/Centrum	Altra College Bascule Centrum	•				
"	Zuid/Centrum	Altra College Centrum	•				
"	Oost/ZO	Altra College Bleichrodt	•				
"	Oost/ZO	Altra College De Koppeling	•				
"	Oost/ZO	Altra College Bascule AMC	•				
Stichting Orion	Zuid/Centrum	Orion College Zuid	•				

Op 1 oktober 2017 zaten 1.283 leerlingen op het voortgezet speciaal onderwijs.

Alle VSO-scholen hebben inzage gegeven in het schoolondersteuningsprofiel. In onderstaande grafiek wordt duidelijk dat de VSO-scholen een 'groter' schoolondersteuningsprofiel kennen dan de VO-scholen.

Dekkend aanbod

Met dit geheel van Special Classes, Tussenvoorzieningen, Transferium, (S)TOP's, Pilot Hogelant, School2Care en de VSO-scholen kent Amsterdam een samenhangend aanbod voor extra ondersteuning. Er staat een stevige basis dat, zo luidt het uitgangspunt, kan goed voldoen om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende plaats te bieden. Op basis van

de intensieve evaluatie van het Ondersteuningsplan zijn veranderingen te voorzien. Bovendien vraagt wetgeving om aanpassingen en innovaties binnen het voortgezet speciaal onderwijs en de bovenschoolse voorzieningen. Het samenwerkingsverband zal deze ontwikkelingen blijvend stimuleren en waar mogelijk ondersteunen.

Handelings- en opbrengstgericht werken

Op 1 augustus 2013 is de Wet kwaliteit (V)SO in werking getreden. Van de scholen voor speciaal onderwijs wordt verlangd dat zij meer opbrengstgericht gaan werken.

Er zijn drie uitstroomprofielen voor het voortgezet speciaal onderwijs gedefinieerd, die leerlingen voorbereiden op doorstroming naar:

- vervolgonderwijs: gericht op het behalen van een regulier diploma en doorstroom naar het vervolgonderwijs
- arbeidsmarktgericht: gericht op een overstap naar de arbeidsmarkt, indien mogelijk met een duurzaam arbeidscontract
- dagbesteding: gericht op het zo zelfstandig mogelijk functioneren in vormen van dagactiviteiten

Voor elke leerling in het voortgezet speciaal onderwijs dient het bevoegd gezag een ontwikkelingsperspectief (OPP) op te stellen. In het OPP beschrijft de school het uitstroomperspectief, belemmerende en bevorderende factoren en de (doelen van) te bieden ondersteuning.

6. Toewijzing en toelating

Wet- en regelgeving

Met de invoering van de Wet passend onderwijs is een einde gekomen aan de landelijke regelgeving voor de indicering van leerlingen voor het speciaal onderwijs. Ook is de leerlinggebonden financiering (het rugzakje) vervallen. Het samenwerkingsverband heeft afspraken gemaakt over:

- De toelating en plaatsing van leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs
- De terug- en overplaatsing van VSO-leerlingen voor wie de toelaatbaarheidsverklaring verstreken is.

Het staat het samenwerkingsverband vrij om ook voor de toelating tot andere voorzieningen voor extra ondersteuning een regeling op te stellen.

De belangrijkste verplichtingen die wet- en regelgeving opleggen aan de verwijzing van leerlingen tot het VSO zijn:

Toelaatbaarheidsverklaring voortgezet speciaal onderwijs

- Het samenwerkingsverband waar de leerling woonachtig is of het regulier voortgezet onderwijs bezoekt, dient een toelaatbaarheidsverklaring (Tlv) af te geven voor toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs
- Het samenwerkingsverband dient zich in de toelaatbaarheidsverklaring uit te spreken over de start- en einddatum van de toelaatbaarheidsverklaring (de duur) en het bekostigingsniveau
- Alleen voor een leerling voor wie een samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring heeft afgegeven verwerft de VSO-school het recht op de extra bijdrage van het samenwerkingsverband.

Deskundig advies

- Voor de toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs dient het samenwerkingsverband deskundig advies in te winnen. Op de eerste plaats van een orthopedagoog, een kinderveugdpsycholoog of een gz-psycholoog.
- Daarnaast van een tweede deskundige. Welke tweede deskundige dat moet zijn, kan het samenwerkingsverband bepalen op basis van de onderwijs- en ondersteuningsvraag van de leerling: een kinderver- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een maatschappelijk werker, een arts, een kinderpsychiater of een andere deskundige.

Ontwikkelingsperspectief

Voor alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben is het opstellen van een ontwikkelingsperspectief verplicht.

In het ontwikkelingsperspectief staat wat het verwachte uitstroomniveau is en welke onderwijsdoelen een leerling zal kunnen halen. De verwachte uitstroombestemming dient te worden onderbouwd met een beschrijving van de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling. Ook dient in het ontwikkelingsperspectief de te bieden ondersteuning en begeleiding opgenomen te worden en, indien aan de orde, de afwijkingen van het onderwijsprogramma.

Het ontwikkelingsperspectiefplan wordt niet alleen in het voortgezet speciaal onderwijs verplicht, maar ook voor leerlingen in het Transferium, Special Classes, Pilot Hogelant, tussenvoorzieningen en praktijkonderwijs. Ook voor leerlingen in het regulier onderwijs die extra ondersteuning behoeven en voor wie wordt afgeweken van één of meer onderdelen van het onderwijsprogramma, dient een ontwikkelingsperspectief vastgesteld. De verplichting tot het werken

met een ontwikkelingsperspectiefplan geldt vooralsnog niet voor leerlingen in het Leerwondersteunend onderwijs.

Omdat bij verwijzing naar het Transferium de aanmeldende school 'eigenaar' van de leerling blijft, zal de aanmeldende school, het ontwikkelingsperspectief dienen te formuleren.

Het bevoegd gezag stelt het ontwikkelingsperspectief vast, nadat het hierover overleg met de ouders heeft gevoerd. In het voortgezet speciaal onderwijs krijgt het bestuur hiervoor advies van de Commissie voor Begeleiding. De school evalueert het ontwikkelingsperspectiefplan jaarlijks met de ouders en stelt het zo nodig bij.

Het ontwikkelingsperspectief biedt een handvat om het onderwijs planmatig en doelgericht vorm te geven. Het is tevens een geschikt instrument voor afstemming en communicatie tussen school, ouders en leerling.

In de toekomst zullen de scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs voor relatief veel leerlingen een ontwikkelingsperspectiefplan moeten opstellen. Voor het samenwerkingsverband is het van belang goed zicht te hebben op de samenstelling, de regievoering en de evaluatie van het werken hiermee. Met informatie uit en over de ontwikkelingsperspectieven kan het samenwerkingsverband zicht houden op de besteding van een belangrijk deel van de ondersteuningsmiddelen.

Geschillen

Indien ouders het niet eens zijn met besluiten van scholen over toelaatbaarheid of toelating van hun kind kunnen zij in eerste instantie proberen om met de school tot een oplossing te komen.

Lukt dat niet, dan kunnen ouders

- kosteloos een beroep doen op een onderwijsconsulent
- zich wenden tot de landelijke geschillencommissie
- De kwestie voorleggen aan de Commissie Gelijke Behandeling
- De rechter inschakelen.

Het kan ook zijn dat ouders bezwaar willen maken tegen besluiten van het samenwerkingsverband. Daarom moet elk samenwerkingsverband een bezwaarprocedure instellen voor ouders die bezwaar willen maken tegen besluiten van het samenwerkingsverband over toewijzing en toelating tot extra ondersteuning. In het kader daarvan dient het samenwerkingsverband een adviescommissie aan te wijzen die adviseert over de ontvangen bezwaarschriften.

Uitgangspunten voor toewijzing- en toelatingsbeleid

Het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen heeft al eerder (nov. 2011) de uitgangspunten geformuleerd voor de procedure voor de toewijzing van en toelating tot extra ondersteuning.

Geen leerlinggebonden budget. Het rugzak model is losgelaten. Het samenwerkingsverband kent geen leerlinggebonden budget toe. In plaats daarvan ontvangen scholen, volgens een bepaalde verdeelsleutel een eigen budget voor de extra ondersteuning op hun school.

Het samenwerkingsverband indiceert geen leerlingen op basis van stoornissen of beperkingen die deelname aan het normale onderwijsproces in de weg zouden staan. In plaats daarvan richt het samenwerkingsverband zich richten op het vaststellen van de ondersteuning die de leerling, de ouders en de docent nodig hebben om succesvolle deelname (toch) mogelijk te maken.

Dat vraagt telkens om een specifieke afweging. Het gaat om de ondersteuningsbehoefte van die leerling en die docent in die specifieke context.

De integrale ondersteuningsbehoefte telt: zowel de ondersteuning die op school nodig is als de ondersteuning die in het gezin en vrije tijd nodig is. Samenwerking met de zorgverleners rondom de school is daarvoor cruciaal.

Het is belangrijk dat ouders een stem krijgen bij het bepalen van de ondersteuning die nodig is en de doelen van de geboden ondersteuning (het ontwikkelingsperspectief). Scholen zullen moeten zoeken naar de actieve samenwerking met ouders en externe zorgverleners bij het vaststellen van de ondersteuningsbehoefte, de handelingsplanning en de eventuele verwijzing naar voortgezet speciaal onderwijs en bovenschoolse voorziening.

We zullen altijd zoeken naar mogelijkheden om binnen het reguliere onderwijs de benodigde (extra) ondersteuning te organiseren. Dat kan door inzet van expertise binnen de school en expertise van ketenpartners in en om de school. Het samenwerkingsverband kan de scholen in het voortgezet onderwijs helpen bij het bieden van de extra ondersteuning die nodig is door het beschikbaar stellen van expertise van procesbegeleiders, begeleiders passend onderwijs, Bascule VO-team, jeugdzorg.

Betrouwbaar, vertrouwd en professioneel. Bij de bepaling van de toelaatbaarheid tot voortgezet speciaal onderwijs en bovenschoolse voorzieningen, wil het samenwerkingsverband zo veel mogelijk uitgaan van de expertise van de professionele medewerkers binnen de scholen en het samenwerkingsverband (de consultants van het samenwerkingsverband en het onderwijs schakelloket). De bureaucratie dient zo beperkt mogelijk te blijven.

Binnen de perken

De Amsterdamse VO- en VSO-besturen hebben afgesproken om het VSO-deelnamepercentage op het huidige peil te houden van 3%. Groei van het voortgezet speciaal onderwijs wordt onwenselijk geacht. Waar mogelijk zal een overstap of terugkeer naar het regulier onderwijs worden bevorderd.

Het budget voor bekostiging van deelname aan het voortgezet speciaal onderwijs is beperkt. Daarmee zijn er ook grenzen gesteld aan het aantal VSO-leerlingen voor wie het samenwerkingsverband een extra ondersteuningsbijdrage ter beschikking kan stellen.

Balans

Bij het ontwerp van een geschikte procedure zal een goede balans gevonden moeten worden tussen enerzijds de wens om vertrouwen te stellen in de expertise van verwijzers op de scholen (regulier en speciaal, primair en voortgezet onderwijs) en anderzijds de wens om streng te waken voor overschrijding van het gelimiteerde aantal leerlingen dat tot het voortgezet speciaal onderwijs toegelaten kan worden.

Hoofdpijnen van toewijzing en toelating

Een werkgroep heeft in juni 2013 een voorstel op hoofdpijnen geformuleerd voor de toekomstige procedure voor toelating tot het Amsterdams voortgezet speciaal onderwijs (waartoe School2Care behoort). De werkgroep heeft dat gedaan op basis van eerder genoemde uitgangspunten en wet- en regelgeving.

De kernelementen worden hier weergegeven. Zie notitie 'toewijzing' voor een meer volledig beeld.

Binnen de regio Amsterdam wordt extra ondersteuning vanaf augustus 2014 geboden op verschillende niveaus:

- Door de VO-scholen zelf, in aanvulling op de basisondersteuning, gebruikmakend van de schoolinterne en –externe expertise
- Op Special Classes en Tussenvoorzieningen
- Op bovenschoolse voorzieningen als Transferium, STOP en de Pilot Hogelant
- In het voortgezet speciaal onderwijs, waaronder ook School2Care.

VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS

Voor de toegang tot het voortgezet speciaal onderwijs zijn een toelaatbaarheidsverklaring en een deskundig advies verplicht. Het samenwerkingsverband heeft een procedure ontworpen en toegepast waarin aan deze eisen wordt tegemoet gekomen. Verwijzers vragen eerst een advies bij het Onderwijsschakelloket (OSL) waarna de Toelatingsadvies Commissie (TAC) een advies kan uitbrengen aan het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid tot het voortgezet speciaal onderwijs.

TRANSFERIUM

Voor de verwijzing naar extra ondersteuning die geboden wordt op de bovenschoolse voorzieningen zoals het Transferium en STOP zijn toelaatbaarheidsverklaring en deskundig advies niet wettelijk voorgeschreven. Het samenwerkingsverband heeft ervoor gekozen om ook voor de verwijzing naar het Transferium te werken met een vorm van regulering. Van scholen die een verwijzing naar het Transferium overwegen wordt verlangd dat zij eerst het Onderwijs schakelloket verzoeken om toestemming voor die verwijzing. Het onderwijs schakelloket toetst de aanvraag aan de eisen die in de regeling worden gesteld aan procedure en informatie.

TUSSENVORZIENINGEN

Toelaatbaarheidsverklaring en deskundig advies zijn evenmin verplicht gesteld voor toewijzing van extra ondersteuning die door de Tussenvoorzieningen, de Special Classes en de reguliere scholen zelf geboden kan worden.

Leerlingen gaan naar tussenvoorzieningen zonder tussenkomst van het samenwerkingsverband en Special Classes.

Verwijzingen via het Onderwijs schakelloket

Verwijzingen naar het Transferium, Pilot Hogelant en het voortgezet speciaal onderwijs lopen altijd via het Onderwijs schakelloket. De consultants van het Onderwijs schakelloket vervullen in de toewijzingsprocedure verschillende rollen:

- Consult: Zij zijn adviseurs voor scholen die ondersteuning wensen bij het vaststellen van de ondersteuningsbehoefte van een leerling, het vaststellen van een adequate aanpak voor extra ondersteuning, mogelijk met inzet van schoolexterne expertise. Deze consultfunctie is aan de orde in de fase waarin de school zoekt naar mogelijkheden om zelf de extra ondersteuning te bieden die de leerling nodig heeft. Dus in de fase die voorafgaat aan het moment waarop de school denkt aan verwijzing naar bovenschoolse voorzieningen of voortgezet speciaal onderwijs.
- Zij zijn door het samenwerkingsverband bevoegd om te toetsen of scholen de procedure voor verwijzing naar Transferium en Pilot Hogelant voldoende en volledig hebben doorlopen. Op grond daarvan kunnen zij de leerling doorgeleiden naar de bovenschoolse voorziening.
- Bij aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs zal de frontoffice van het Onderwijs schakelloket het dossier op ontvankelijkheid beoordelen alvorens het dossier door te geleiden naar de Toelatingsadviescommissie. De deskundigen van het Toelatingsadviescommissie zullen het samenwerkingsverband adviseren over het al dan niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring voor voortgezet speciaal onderwijs.

Deskundig advies door Toelatingsadviescommissie

De frontoffice van het Onderwijs schakelloket beoordeelt alle door de school aangereikte schriftelijke informatie op volledigheid. Op basis daarvan kan het Onderwijs schakelloket het dossier doorgeleiden naar de Toelatingsadvies Commissie (TAC).

De deskundigen van de Toelatingsadvies Commissie kunnen besluiten:

- of de school zelf heeft voldaan aan de eisen van zorgvuldigheid en positief geadviseerd kan worden over toewijzing/toelating (dossier toets).
- of dat een nader gesprek in aanwezigheid van twee TAC-deskundigen met alle betrokkenen gewenst is ('zware' toets).

SCHOOL BETREKT OUDERS

Ouders moeten worden gehoord alvorens de verwijzende school een advies uitbrengt over het best passende onderwijs. Van de scholen wordt verwacht dat zij het Onderwijs schakelloket pas om een toelaatbaarheidsverklaring zullen verzoeken nadat zij met ouders (en leerling) gesproken hebben over voortzetting van de loopbaan in het voortgezet speciaal onderwijs. De school zal daarbij streven naar instemming van de ouders met het advies om de loopbaan voort te zetten in het voortgezet speciaal onderwijs.

ADVIESGESPREK OP SCHOOL

Indien een school een verzoek indient bij het Onderwijs schakelloket voor toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs zal na het ontvankelijk verklaren van het dossier, het dossier worden overgedragen aan de toelatingsadviescommissie.

Op basis van de soort aanvrager en de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling (medisch, gedragsmatig e.d.) wordt overgegaan tot een adviesgesprek op school (regulier) of wordt er een advies op basis van dossier gegeven ((voortgezet) speciaal onderwijs). Daarnaast bepaalt de toelatingsadviescommissie vanuit welke discipline de tweede deskundige afkomstig is (arts, psycholoog e.d.).

Bij het gesprek op school dienen de direct betrokkenen deel te nemen: leerling, ouders, mentor, zorgcoördinator en eventuele andere betrokkenen bij de ondersteuning (intern en extern).

Het gesprek wordt ingegaan met de intentie om een zorgvuldige afweging te maken en te onderzoeken of er inderdaad sprake is van een dusdanige onderwijs- en ondersteuningsbehoefte dat plaatsing op een VSO-school passend is. In het gesprek wordt tevens nagegaan of de school voldoende heeft ingezet. Er wordt een afweging gemaakt of het nog mogelijk is om de leerling binnen het reguliere onderwijs te houden, eventueel met inzet van extra ondersteuning aan docent of school. De gesprekken worden in alle gevallen afgerond met een advies van de TAC-deskundigen over de toelaatbaarheid tot het voortgezet speciaal onderwijs (ja/nee of aanhouden in afwachting van verder onderzoek).

OVERSTAP SO – VSO EN VSO-VSO

De werkgroep stelt bij de beoordeling van de toelaatbaarheid tot het voortgezet speciaal onderwijs groot vertrouwen in het schooladvies en het oordeel van de SO-school over de ondersteuningsbehoefte van hun leerlingen. Indien een commissie van begeleiding (CvB) van een SO-school van oordeel is dat een overstap naar het voortgezet speciaal onderwijs de beste passende vervolgstap op het speciaal onderwijs is, dan kan het samenwerkingsverband vertrouwen op dat advies.

Het samenwerkingsverband laat zich adviseren door twee TAC-deskundigen over de toelaatbaarheid van de leerling. De toelatingsadviescommissie beoordeelt de aanvragen vanuit het

(voortgezet) speciaal onderwijs op basis van het dossier, maar indien de toelatingsadviescommissie meent dat de inhoud van het dossier daarom vraagt, of wanneer de aanmelder dat wenst zal er een adviesgesprek vanuit de toelatingsadviescommissie op school kunnen plaatsvinden.

OVERGANG SBAO EN BAO - VSO

Jaarlijks maakt een zeer beperkt aantal leerlingen een overstap vanuit het basisonderwijs of speciaal basisonderwijs naar het voortgezet speciaal onderwijs. Het samenwerkingsverband wil een regeling uitwerken waarbij de verwijzende school voor het basisonderwijs of speciaal basisonderwijs optreedt als aanvrager van een toelaatbaarheidsverklaring. Het samenwerkingsverband zal het primair onderwijs vragen om, wanneer een school verwacht dat verwijzing naar het voortgezet speciaal onderwijs aan de orde is, reeds in vroegtijdig stadium contact op te nemen met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs, meer in het bijzonder het Onderwijs schakelloket. De frontoffice en het Onderwijs schakelloket zullen beoordelen of de verwijzende school aan alle criteria heeft voldaan (volledig dossier, zorgvuldige afweging, betrokkenheid van ouders, advies van orthopedagoog). Het Onderwijs schakelloket zal de aanvraag dan voorleggen aan de Toelatingsadvies Commissie (TAC).

De TAC-deskundigen kunnen op grond van de ontvangen informatie besluiten dat een adviesgesprek op school gewenst is. De TAC-deskundigen zullen na het gesprek hun advies formuleren over de toelaatbaarheid tot voortgezet speciaal onderwijs of een bovenschoolse voorziening.

ADVIES TOELAATBAARHEID

De TAC-deskundigen vervullen de door regelgeving verplicht gestelde advisering door twee deskundigen en kunnen positief besluiten voor de toelaatbaarheid tot het voortgezet speciaal onderwijs, op voorwaarde dat:

- de verwijzende school positief adviseert over de overgang naar voortgezet speciaal onderwijs,
- zij inzage hebben gekregen in het adviesdossier, in de door school en ouders doorlopen procedure en in de door hen gewogen alternatieven,
- zij kunnen vaststellen dat de verwijzende school de ouders gehoord heeft, dan wel dat zij zelf zowel ouders als school gehoord hebben,
- zij voldoende hebben kunnen afwegen of (extra) ondersteuning door de school zelf geboden kan worden.

TOELAATBAARHEIDSVERKLARING

Het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring blijft formeel de bevoegdheid en taak van het samenwerkingsverband. De TAC-deskundigen adviseren het samenwerkingsverband daarover, maar beslissen niet daarover. Die bevoegdheid ligt formeel bij het samenwerkingsverband en zal worden uitgeoefend door de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

Plaatsgarantie

Een toelaatbaarheidsverklaring biedt de VSO-school de mogelijkheid om tot plaatsing over te gaan. Plaatsing behoort formeel tot de bevoegdheid van de bevoegde gezagen van de scholen.

Het samenwerkingsverband wenst leerlingen voor wie een toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven in alle gevallen te kunnen plaatsen. Daarom heeft zij met de VSO-besturen afgesproken dat zij een plaatsgarantie bieden voor alle leerlingen die door het samenwerkingsverband toelaatbaar worden geacht.

Geschillen

Het samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen heeft zich aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring sbo/(v)so (afgekort de LBT) en beschikt hiermee over de wettelijke vereiste adviescommissie. De LBT zal bezwaren van scholen en ouders beoordelen aan de hand van de overwegingscriteria die door het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen zijn vastgesteld.

Terugplaatsing in het regulier voortgezet onderwijs

Het samenwerkingsverband heeft in schooljaar 2013/14 een procedure ontwikkeld voor de overstap naar het regulier voortgezet onderwijs vanuit de bovenschoolse voorzieningen. Scholen zijn verantwoordelijk vanuit hun zorgplicht om leerlingen 'terug te nemen'. In complexere situaties, zoekt het Onderwijs schakelloket voor die leerlingen, die uitstromen uit deze trajecten naar een passende onderwijsplek. Daarbij wordt gekeken naar de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Ook wordt gestreefd naar een eerlijke spreiding, zodat scholen niet onevenredig belast worden. Deze procedure geldt ook voor de overstap naar het regulier VO vanuit School2Care.

Met betrekking tot de overstap vanuit 'reguliere' VSO-scholen naar regulier voortgezet onderwijs heeft het samenwerkingsverband tot op heden nog geen aanleiding gezien voor een actieve rol van het samenwerkingsverband. Over het algemeen verloopt die uitstroom goed. De scholen in het voortgezet speciaal onderwijs kunnen te allen tijde het samenwerkingsverband om advies en ondersteuning vragen bij een voorgenomen overstap naar het regulier voortgezet onderwijs.

7. Onderwijs en jeugdzorg

Met de decentralisatie van de jeugdzorg hebben de gemeenten de taak gekregen een samenhangende zorgstructuur te realiseren die goed aansluit op de basisvoorzieningen waar jeugdigen en ouders gebruik van maken. Tot die basisvoorzieningen behoort in elk geval het onderwijs. In de afgelopen jaren zijn de Transitie Jeugdzorg en de invoering Passend onderwijs in goede samenhang verder vorm gegeven.

OOGO

De hoofdlijnen voor het Amsterdamse jeugdstelsel zijn door de gemeente uitgewerkt in het Koersbesluit en een Functioneel Ontwerp Jeugdzorg (juni 2012). In de daaropvolgende jaren hebben de gemeente en het samenwerkingsverband gezamenlijk jaarplannen uitgewisseld en gesprekken gevoerd om plannen en uitvoering op elkaar af te stemmen.

uitgangspunten

In de Implementatieagenda zijn enkele belangrijke uitgangspunten geformuleerd voor de afstemming tussen het toekomstige jeugdstelsel en het voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs:

- Voor het onderwijs is de schoolloopbaan van jongeren leidend; de zorg is ondersteunend aan de schoolloopbaan.
- We gaan uit van het zelforganiserend vermogen van gezinnen en scholen: de zorg zal gezinnen en professionals in de scholen ondersteunen, maar gaat het niet overnemen.
- Ondersteuning en zorg dienen dicht bij de school, docent, kind en ouders aangeboden en aan te sluiten op de ondersteuningsstructuur van scholen.
- De nadruk van de ondersteuning in scholen en de zorg om scholen ligt op preventie en het versterken van de pedagogische infrastructuur .
- We gaan werken op basis van “een gezin, een plan”.
- We organiseren de hulp op basis van de vraag en sturen middels evaluatie op resultaat.
- Voor scholen is de basis: het versterken van het pedagogisch-didactisch handelen in de klas en de functionaliteit en kwaliteit van de onderwijsondersteuning.

Ouder-kindteams

De gemeente heeft gekozen voor wijkgerichte ouder-en-kindteams als centrale organisatie-eenheid van de zorg rondom de school. De ouder- en kindteams en daarbinnen de ouder- en kindadviseurs hebben een spilfunctie in het nieuwe jeugdstelsel. Elke school in het voortgezet onderwijs krijgt te maken met een vaste ouder- en kindadviseur. De ouder- en kindadviseur is verantwoordelijk voor de uitwisseling en samenwerking met het ouder- en kindteam in de wijk waar een leerling woont. De ouder- en kindadviseur wordt aangestuurd vanuit het ouder- en kindteam. Het ouder- en kindteam is zelf bekwaam en bevoegd tot het verlenen van basiszorg. Daarnaast kan het ouder- en kindteam enige specialistische zorg (specifiek, hooggespecialiseerde of intensieve zorg) bieden. Om te zorgen voor korte lijnen en snelle inzet van de zorg die nodig is, zullen professionals in de scholen direct kunnen verwijzen naar jeugdzorg.

REGIEROL ONDERWIJS

Zolang het doel van de ondersteuning en de zorg is om de jongeren in het onderwijs te houden (of weer snel daarnaar terug te leiden) dient de regierol bij het onderwijs te liggen. Dat betekent o.a. dat zorgverleners de school goed op de hoogte stellen over de verleende zorg en de uitkomsten daarvan.

CENTRALE ROL VAN DE ZORGADVIESTEAMS OP DE VO-SCHOLEN

De Ouder Kind Adviseurs dienen, net als de medewerkers van leerplicht en jeugd-GGZ, nauw verbonden te zijn aan de reeds bestaande ondersteuningsstructuur van de scholen, meer in het bijzonder de zorgadviesteams op de VO-scholen en de commissie van begeleiding op de VSO-scholen.

De ouder- en kindadviseur vormt een tandem met de zorgcoördinator en andere zorgprofessionals in de school in het interne zorgteam. De ouder- en kindadviseur is hierbij adviserend en kan indien nodig zelf jeugdhulp bieden. Het zorgadviesteam (ZAT) is het netwerk van de ketenpartners dat de onderwijszorgvragen multidisciplinair analyseert en afweegt. Vanuit het zorgadviesteam kan worden gearrangeerd naar andere vormen van onderwijs en jeugdhulp. De samenwerking tussen de ouder- en kindadviseur en de zorgcoördinator en de andere ketenpartners (leerplichtambtenaar, jeugdarts) zorgt ervoor dat er minder leerlingen in het zorgadviesteam besproken hoeven worden.

IN DE SCHOOL

Cruciaal daarvoor is dat de ouder- en kindadviseur in de school participeert aan het overleg met de deelnemers in de zorgadviesteams. De ouder- en kindadviseur kunnen in de zorgadviesteams optreden als centraal aanspreekpunt voor (basis- en specialistische) zorg.

BASISZORG

De taak van ouder- en kindadviseur mag niet beperkt blijven tot die van contactpersoon. De ouder- en kindadviseur verzorgt zelf al een belangrijk deel van basiszorg op de school.

DIRECT VERWIJZEN, SLAGVAARDIG WERKEN

Een ouder- en kindadviseur, die binnen de school functioneert, kan snel en op maat toegang bieden tot diagnostiek, basiszorg en achterliggende specialistische zorg. De ouder- en kindadviseur heeft de bevoegdheid tot direct verwijzen. De ouder- en kindadviseur zal moeten beschikken over de benodigde expertise en bevoegdheden. De jeugdpsycholoog van het ouder- en kindteam kan zo nodig handelingsgerichte diagnostiek in de school verlenen en kortdurende behandeling bieden.

INTEGRAAL

Onderwijs en zorg dienen niet langer naast (of na elkaar) te werken, maar vanaf het begin samen op te werken. Centraal staat hierbij de gezamenlijke werkmethode van handelingsgericht werken, waarbij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte leidend is. Daarnaast zal vanuit de jeugdhulp gewerkt moeten gaan worden volgens het principe 'één kind en één plan'.

Een gecombineerde (of integrale) aanpak wordt nagestreefd: doelen met een aanpak die zich richt op het kind en hun opvoeders in gezin, school en vrije tijd. De verlangde zorg zal inhoudelijk en budgettair zeer flexibel dienen te zijn. De indicatiestelling die daarbij nodig is, dient zich te richten op de behoefte en daarmee benodigde ondersteuning in plaats van op de handicaps en beperkingen.

HANDELINGS- EN OPLOSSINGSGERICHT

De indicatiestelling is dus integraal, maar ook handelingsgericht. Dat wil zeggen: niet alleen uitgaande van kindkenmerken, maar vooral vanuit hun behoeften en de behoeften van de opvoeders op school, gezin en vrije tijd. Vanuit het Eigen Kracht principe wordt steeds gezocht naar oplossingen waar zij zelf aan kunnen bijdragen.

OPBRENGST- EN KWALITEITSGERICHT

Opbrengstgericht werken betekent dat bij de uitvoering van het onderwijs- en of zorgarrangement de opvoeders en ondersteuners planmatig en resultaatgericht te werk gaan. Dit betekent het formuleren van heldere doelen, opstellen van een concreet plan van aanpak (wie doet wat wanneer hoe), wie het plan bewaakt (casuscoördinator) en een moment van evaluatie m.b.t. bereikte (tussen)resultaten afspreken.

Het is een manier van werken die van alle betrokkenen vraagt om zo objectief mogelijk naar de effectiviteit van de aanpak, doelen en daarmee ook naar het eigen professionele handelen te kijken.

Scholing

Het nieuwe stelsel voor de jeugdzorg zal consequenties hebben voor de medewerkers die binnen de scholen betrokken zijn bij ondersteuning en de zorg. Zorgcoördinatoren, mentoren en docenten zullen zich moeten voorbereiden op de nieuwe structuur, nieuwe basisprincipes en nieuwe werkprocessen. Het Samenwerkingsverband wil investeren in de professionalisering binnen het onderwijs.

8. Toewijzing van middelen

Inleiding

In het ondersteuningsplan dient het samenwerkingsverband aan te geven op welke manier de middelen, voor lichte en zware ondersteuning, verdeeld gaan worden. Het Amsterdamse samenwerkingsverband kan een meerjarenbegroting voorleggen voor de periode 2018 tot 2022.

In dit ondersteuningsplan wordt uitgegaan van een periode van één schooljaar: 2018/2019. De vierjarenbegroting dient als basis, alsook de jaarplannen. Daarna zal weer blijken of de begroting moet worden aangepast.

De meerjarenbegroting is de financiële vertaling van de visie en de plannen van het samenwerkingsverband. Voor de begroting zijn de volgende uitgangspunten van grote betekenis geweest.

Alle scholen bieden naast basisondersteuning ook in bepaalde mate extra ondersteuning. Voor de extra ondersteuning ontvangen de scholen van het samenwerkingsverband een budget. Die budgetten, die volgens een bepaalde verdeelsleutel worden vastgesteld, zullen beperkt zijn, maar voldoende groot voor de basisondersteuning en extra ondersteuning die nodig zijn voor de leerlingen van elke school.

Amsterdam beschikt over een samenhangend netwerk van voorzieningen voor extra ondersteuning. Het samenwerkingsverband zal deze voorzieningen komend schooljaar continueren en investeert daarin uit het budget voor zware ondersteuning.

- VO-scholen met Special Classes
- Tussenvoorzieningen in het VO: De Apollo, Hogelant, Tobiaasschool en Iedersland
- Bovenschoolse voorzieningen: Transferium, (S)TOP's en Pilot Hogelant
- De scholen voor VSO, waaronder ook School2Care en Learn2Work.

Bij de begroting van de uitgaven voor de bovenschoolse voorzieningen en het voortgezet speciaal onderwijs wordt uitgegaan van stabilisering van de omvang als in oktober 2012. Een eventuele overschrijding van de deelname aan deze voorzieningen zal worden bekostigd uit het budget dat voor extra ondersteuning op de VO-scholen beschikbaar is.

Onderdelen meerjarenbegroting

Baten

In het schooljaar 2018/2019 ontvangt het samenwerkingsverband gelden voor lichte en zware ondersteuning.

In deze begroting zijn naast de OCW baten enkele geormerkte baten opgenomen. Tot die laatste behoren subsidies Aanval op de Uitval, Bestedingsplan Passend Onderwijs, MBO-agenda en Plusmiddelen evenals de bijdragen van de scholen voor plaatsing van leerlingen in bovenschoolse voorzieningen. Voor deze leerlingen dragen scholen de volledige basisbekostiging over.

Afdrachten

Het samenwerkingsverband heeft te maken met een aantal verplichte afdrachten:

- Afdracht voor leerwegondersteunend onderwijs
- Afdracht voor praktijkonderwijs
- Afdracht voor voortgezet speciaal onderwijs

Begeleiders Passend Onderwijs en Adviseurs Passend Onderwijs Zieke Leerlingen

Binnen het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over de personele consequenties als gevolg van het wegvallen (voormalige) AB-diensten (REC3 en -4) en van de regionale expertisecentra (REC's).

De medewerkers van de betreffende VSO-besturen blijven in dienst van de VSO-besturen en hun expertise wordt ingezet op alle scholen. Zo beschikt elke school over een begeleider passend onderwijs en kunnen scholen via het Onderwijsschakelloket extra ondersteuning inzetten voor chronisch zieke leerlingen.

Procedure en organisatie toewijzing

Het Samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor procedure en organisatie van de toewijzing en toelating tot bovenschoolse voorzieningen en voortgezet speciaal onderwijs, inclusief een regeling voor terug- en overplaatsing van VSO-leerlingen voor wie de toelaatbaarheidsverklaring verstreken is.

Met ingang van 2016 neemt het samenwerkingsverband bovendien de taak van de Regionale Verwijzingscommissie over die nu beslist over de indicatiestelling voor Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs.

Extra ondersteuning

Het resterende budget kan worden ingezet voor extra ondersteuning. Een belangrijk deel gaat naar de specifieke VO-voorzieningen voor extra ondersteuning. Dat zijn:

- Bovenschoolse voorzieningen, zoals Transferium, Pilot Hogelant, en (S)TOP's
- Special Classes voor ASS-leerlingen in het reguliere onderwijs
- Tussenvoorzieningen

Het zijn allen vormen van extra ondersteuning, die in een aparte setting plaatsvindt. Het samenwerkingsverband is (mede) verantwoordelijk voor deze vorm van extra ondersteuning. Het samenwerkingsverband continueert deze voorzieningen en ondersteunt met bijdragen uit het ondersteuningsbudget. Daarbij hanteert het samenwerkingsverband enkele uitgangspunten:

- Plaatsen in de bovenschoolse voorzieningen, Special Classes en Tussenvoorzieningen mogen niet meer kosten dan een reguliere VSO-plaats (ondersteuningsbekostiging + basisbekostiging).
- Geld volgt leerling. Bij (tussentijdse) plaatsing in deze voorzieningen draagt de school de (personele) basisbekostiging over, op basis van een bedrag per week en gedifferentieerd naar regulier voortgezet onderwijs en Leerwegondersteunend onderwijs/Praktijkonderwijs.
- Inzet van jeugdzorg in de bovenschoolse voorzieningen is gewenst en noodzakelijk; deze inzet komt niet ten laste van onderwijsgeld, maar wordt gefinancierd uit jeugdzorgmiddelen.

Bovenschoolse voorzieningen

Voor de bovenschoolse voorzieningen (OPDC) Transferium, Pilot Hogelant en STOP zullen gelimiteerde budgetten worden vastgesteld. De kosten en uitvoering van de bovenschoolse voorzieningen worden opnieuw bekeken.

Tussentijdse groei voortgezet speciaal onderwijs

Op dit moment kent het voortgezet speciaal onderwijs een zogenaamde groeiregeling die betrekking heeft op leerlingen die tussen 1 oktober en 1 februari instromen in het VSO. Het samenwerkingsverband draagt zowel de basis- en ondersteuningsbekostiging over aan het VSO.

Special Classes Metis Montessori Lyceum

Aan de Special Classes van het Metis Montessori Lyceum wordt, als aanvulling op de basisbesteding, budgetten voor extra ondersteuning toegekend.

Tussenvoorzieningen

De Tussenvoorzieningen (Apollo, Iedersland College, Hogelant, Tobiassschool) maken onderdeel uit van het netwerk van voorzieningen voor extra ondersteuning.

Drie van de vier vestigingen hebben meer dan 80% Lwoo-leerlingen. Diverse Tussenvoorzieningen vangen grote aantallen leerlingen met een cluster 4 indicatie op. De Tussenvoorzieningen worden voor de Amsterdamse en Diemense leerlingen aanvullend bekostigd en hebben meer uren voor de begeleider passend onderwijs ingezet.

Extra ondersteuning in regulier onderwijs

Alle scholen bieden basisondersteuning. Daarvoor is een Amsterdamse Standaard afgesproken. Alle scholen bieden bovendien een bepaalde mate van extra ondersteuning. Het samenwerkingsverband wijst alle scholen een eigen budget voor extra ondersteuning toe.

De hoogte van dat budget is afhankelijk van het totaal beschikbare budget en de hierboven genoemde posten, met name de kosten voor deelname aan voortgezet speciaal onderwijs, bovenschoolse voorzieningen en tussenvoorzieningen. Het gaat om communicerende vaten; als de deelname aan speciaal onderwijs of bovenschoolse voorzieningen toeneemt, neemt het budget voor extra ondersteuning voor de scholen af. Andersom geldt ook: indien scholen erin slagen om minder vaak een beroep te doen op voortgezet speciaal onderwijs en bovenschoolse voorzieningen zal het budget voor extra ondersteuning op de reguliere school kunnen toenemen.

Het budget voor extra ondersteuning in regulier onderwijs bedraagt € 5.000.000,-. Voor de bepaling van de specifieke schoolbudgetten is een verdeelsleutel opgesteld.

De middelen, op basis van gewogen leerlingenaantallen en in de verhouding 1 : 2 : 5, worden te verdelen over respectievelijk Havo/Vwo : Vmbo : zorgscholen. De special classes en tussenvoorzieningen evenals de praktijkscholen behoren tot de laatste categorie.

Professionalisering

Het samenwerkingsverband ondersteunt de scholen bij het bieden van (extra) ondersteuning op de scholen. Op het gebied van professionalisering en andere vormen van ondersteuning biedt het samenwerkingsverband een bijdrage voor zorgcoördinatoren, intervisie, mentortrainingen, ondersteuning bij het opstellen van het schoolondersteuningsprofiel en procesbegeleiders.

9. Positie Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs

Van oudsher heeft het samenwerkingsverband een belangrijke verantwoordelijkheid voor het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs in de regio.

Het budget Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs is geïntegreerd in het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen.

De samenwerkingsverbanden verzorgen de indicatie voor Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs en hebben de taken van de Regionale verwijzingscommissie overgenomen.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen basisbekostiging en ondersteuningsbekostiging per leerling. Scholen die Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs aanbieden, krijgen de basisbekostiging net zoals voor reguliere leerlingen rechtstreeks uitbetaald. Het aanvullend budget voor ondersteuning komt beschikbaar als het samenwerkingsverband de leerling voor Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs indiceert.

Het totale bedrag voor de leerlingen Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs is gemaximeerd met ingang van schooljaar 2015/16. Het maximale bedrag voor Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs is per samenwerkingsverband gebaseerd op de leerlingtelling van 1 oktober 2012.

Omdat de verwijzingspercentages Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs per samenwerkingsverband uiteenlopen, krijgen de samenwerkingsverbanden op dit moment verschillende budgetten. Die verschillen zullen ook in 2018/2019 blijven bestaan. Er zal (voorlopig) geen landelijke verevening worden toegepast op de budgetten voor Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs.

In de voorbereiding op bovenstaande maatregelen worden in opdracht van het ministerie nog diverse onderzoeken uitgevoerd.

Het is verstandig om op korte termijn te starten met een oriëntatie op de consequenties voor het Amsterdams VO en het ontwerp van een planningsproces voor deze 'overheveling' van Leerwegondersteunend onderwijs en Praktijkonderwijs naar het samenwerkingsverband.

10. Kwaliteitszorg in het samenwerkingsverband

Inspectie

De inspectie houdt m.b.t. de samenwerkingsverbanden toezicht op de uitvoering van de taken van het samenwerkingsverband en op de rechtmatige besteding van de middelen. Toezicht op de verantwoording via jaarverslaggeving.

Het toezicht op het samenwerkingsverband richt zich op de invulling en uitvoering van het ondersteuningsplan. Het toezicht is, net zoals het toezicht op de scholen, risico gestuurd. Onderzoek vindt alleen plaats indien een samenwerkingsverband in negatieve zin opvalt. In die gevallen doet de inspectie onderzoek en beoordeelt met behulp van een toezichtkader het samenwerkingsverband op zijn handelen. Indien nodig start een interventietraject uiteenlopend van intensivering van het toezicht tot sanctionering door opschorten of inhouden van de bekostiging.

Monitoring

Op basis van het toezichtkader vragen de volgende punten de aandacht voor het ondersteuningsplan:

- Op basis van de in dit ondersteuningsplan aangegeven principes en verdeelsleutels verstrekt het samenwerkingsverband aan de scholen financiële middelen. Over de inzet en de verwachte opbrengsten zal het samenwerkingsverband afspraken maken met de betrokken besturen. Die afspraken zullen periodiek worden geëvalueerd.
- Daarom zal het samenwerkingsverband met scholen en besturen afspraken moeten maken over het systematisch verzamelen van data over toelating, door- en uitstroom, beoogde kwalificaties (ontwikkelingsperspectieven) en realisatie van doelstellingen.
- Samenstellen van financiële verantwoording en rapportages;
- Afspraken met de gemeente (leerplicht) over verzamelen en analyseren van data over deelname aan onderwijs, voortijdig schoolverlaters en thuiszitters.

Kwaliteit van de ondersteuning op school

Het samenwerkingsverband maakt gebruik van uiteenlopende instrumenten en maatregelen om scholen te stimuleren en te ondersteunen bij het evalueren en verbeteren van de kwaliteit van de ondersteuning:

1. Scholen werken aan ondersteuningsplan en verbeterplan
2. Schoolondersteuningsprofiel en Scholingsplan
3. Advies en consult
4. Bascule VO-team
5. Professionalisering zorgcoördinatoren, zorgadviesteams en mentoren

Ondersteuningsplan

Volgens afspraak stellen de scholen eens in de drie jaar een ondersteuningsplan op en jaarlijks een verbeterplan volgens een door het Samenwerkingsverband aangereikt format.

Ondersteuningsprofiel en scholingsplan

In het kader van passend onderwijs wordt van elke school verwacht dat zij een schoolondersteuningsprofiel zal opstellen: een beschrijving van de ondersteuning die de school kan bieden.

De Amsterdamse scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs dienen voor 1 mei 2018 een ondersteuningsplan in en hebben bovendien een door het samenwerkingsverband aangereikt checklist ingevuld over hun ondersteuningsprofiel. Elke school heeft vragen beantwoord over:

- Welke leerlingen met ondersteuningsbehoefte toegelaten?
- Welke ondersteuning wordt nu geboden (in 1ste, 2de en 3de lijn)?
- Hoe wordt gewerkt?
 - Structuur, organisatie
 - Planmatig werken
 - Samenwerking partners
 - Competenties docenten

Het merendeel van de vragen is ontleend aan wet- en regelgeving, en aan inspectiekader en referentiekader Passend Onderwijs. De antwoorden van de scholen hebben aan de basis gelegen van de Amsterdamse Standaard voor de basisondersteuning die elke school zal bieden. Elke school heeft een rapport ontvangen waarin de scores van de eigen school vergeleken worden die van de andere scholen die dezelfde onderwijssoort aanbieden. Scholen kunnen daarvan gebruik maken bij het uitwerken van het schoolondersteuningsprofiel en scholingsplan.

Het samenwerkingsverband zal ook in de komende jaren blijven zoeken naar geschikte evaluatie instrumenten voor zowel de scholen als het samenwerkingsverband bij de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning. Het is de bedoeling om elke twee jaar, op basis van de Amsterdamse Standaard voor de Basisondersteuning, een kwaliteitsonderzoek te houden.

Advies en consult

Sinds 2010/11 faciliteert het samenwerkingsverband de inzet van SWV-onderwijsconsultants (orthopedagoog/ psycholoog), die op verzoek van de scholen kijken naar de interne ondersteuningsstructuur, adviseren over verbeterpunten en ondersteuning verlenen bij het uitvoeren van verbeterplannen.

Bascule VO-team

Het Bascule VO-team, gestart in 2009, ondersteunt de Amsterdamse VO-scholen bij het tijdig signaleren van gedrags-, sociaal-emotionele en psychiatrische problemen van leerlingen in de context van de school- en thuissituatie, o.a. door het verzorgen van aanvullend (2^e/3^e lijns) onderzoek, handelingsadviezen aan docenten en zorgcoördinatoren, adviezen over handelingsplanning, advies over verwijzing naar speciaal onderwijs of hulpverlening en advies over de vormgeving van een adequaat pedagogisch en didactisch aanbod.

Het Bascule VO-team wordt mede gefinancierd vanuit het OSO-budget.

11. Samenwerken met ouders

Inleiding

Een van de belangrijkste elementen van passend onderwijs is de versterking van de samenwerking tussen school en ouders. In het bijzonder gaat het dan om ouders van leerlingen met ondersteuningsvragen. Verwacht wordt dat dankzij passend onderwijs en dan in het bijzonder de zorgplicht scholen ouders veel directer betrekken bij ondersteuningsvragen en ouders veel gericht geadviseerd kunnen worden.

Het is de taak van alle scholen om ouders zo volledig mogelijk te informeren over de voortgang van de vorderingen van de leerlingen en niet wanneer er pas problemen zijn. Bovendien zijn scholen verplicht de ouders te betrekken bij de opstelling en de uitvoering van het ontwikkelingsperspectief.

Uitwerking

In het voorliggende ondersteuningsplan is op menige plaats de samenwerking tussen school en ouders aan de orde gekomen (toewijzing en toelating, ontwikkelingsperspectief, basisondersteuning).

De verwachting dat scholen ouders actiever zullen betrekken bij het proces van toewijzing van extra ondersteuning is o.a. verwerkt in de Amsterdamse Standaard voor de basisondersteuning.

Een van de 11 referenties luidt: “De school betreft ouders in beslissingen die hun kind betreffen en biedt hen toegang tot informatie en begeleiding bij de toewijzing van extra ondersteuning”.

Dan wordt geëxpliciteerd wat concreet van de scholen wordt verwacht:

- Scholen zullen de criteria (+ procedures) voor toelating van leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte voor ouders en verwijzers omschrijven in de schoolgids en ondersteuningsplan.
- Scholen zullen bij afwijzing leerling en ouders een schriftelijke terugkoppeling bieden met reden voor afwijzing en een schriftelijk advies over een passende school
- Scholen zullen bij afwijzing ouders ook ondersteuning bieden bij de aanmelding op de geadviseerde school.
- De school heeft een klachtenregeling en is aangesloten bij een geschillencommissie
- De school informeert ouders regelmatig over prestaties en het sociaal emotioneel functioneren van hun kind
- De school betreft ouders bij het opstellen en evalueren van het handelingsplan / ontwikkelingsperspectief
- Ook de ondersteuningsbehoefte van ouders wordt vastgesteld
- Er is een goede terugkoppeling van 3e naar 2e naar 1e lijn met gerichte handelingsadviezen voor het docententeam, leerling en ouders.
- De school laat ouders actief bijdragen aan de ontwikkeling en evaluatie van het ondersteuningsplan van de school
- De punten uit tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen, ouders en medewerkers komen zichtbaar terug in het beleid.

12. Communicatie

Het samenwerkingsverband zal in het komende jaar samenwerken met scholen, instellingen, overheden, andere samenwerkingsverbanden en belangenorganisaties. Het samenwerkingsverband zal vele taken op meerdere terreinen moeten uitvoeren en zal met veel verschillende doelgroepen moeten communiceren.

Onderhouden van een website

Daartoe onderhoudt het samenwerkingsverband onder andere een website. De belangrijkste functie van de bestaande site is informeren: het aanreiken van informatie over alle relevante ontwikkelingen inzake het samenwerkingsverband. Daarbij zijn vooral de ouders van groot belang. Dat is in het komende jaar ook zo. Ouders moeten worden geïnformeerd over de algemene doelstellingen van passend onderwijs, de schoolondersteuningsprofielen, de systematiek bij de toewijzing van extra ondersteuning, de mogelijkheden voor het indienen van klachten en bezwaren, etc. De site biedt professionals in en rond het onderwijs ook een enige ondersteuning bij de aanmeldingen bij het Onderwijs schakelloket.

Nieuwsbrief

Het samenwerkingsverband is in februari 2015 gestart met de publicatie van een digitale nieuwsbrief. Het is de bedoeling om een externe nieuwsbrief uit te brengen over de ontwikkelingen in het passend onderwijs in het Amsterdams voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs. Belangstellenden kunnen zich via de website van het samenwerkingsverband abonneren op de nieuwsbrief.

Daarnaast zal het samenwerkingsverband ook een interne nieuwsbrief uitbrengen voor de directies en besturen van het Amsterdams voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs.

Beleidsdocumenten, rapportages e.d.

Regelmatig draagt het samenwerkingsverband zorg voor de ontwikkeling en verspreiding van beleidsdocumenten, plannen, jaarverslagen, rapportages e.d.

Verslaglegging, jaarverslag

Het samenwerkingsverband verzorgt jaarlijks een jaarverslag. Daarin wordt teruggeblikt op de belangrijkste resultaten van dat jaar en wordt vanuit zowel een kwalitatieve als een kwantitatieve blik gekeken naar alle activiteiten.

Denk daarbij aan gegevens als: in-, door- en uitstroom, registratie van thuiszitters, deelname aan voorzieningen als OPDC nieuwe stijl, aantal leerlingen dat gebruik maakt van extra ondersteuning, aantal leerlingen besproken in zorg- en adviesteam e.d.

Gebruikte afkortingen

AB	Ambulante Begeleiding
ASS-leerling	Leerling met Autistiforme problematiek
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
GJI	Gesloten Jeugdinstelling
JJI	Justitiële Jeugdinstelling
LBT	Landelijke Bezwaarsadviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring
LG	Lichamelijk gehandicapt
LWOO	Leerweg Ondersteunend Onderwijs
LZ	Langdurig Ziek
OCW	(ministerie van) Onderwijs Cultuur en Wetenschappen
OKA	Ouder Kind Adviseur
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPP	Onderwijsontwikkelingsperspectief
OPR	Ondersteuningsplanraad
OSL	Onderwijs Schakel Loket
PRO	Praktijkonderwijs
REC	Regionaal Expertise Centrum
RVC	Regionale verwijzingscommissie
SE-ontwikkeling	Sociaal Emotionele Ontwikkeling
STOP	School Time Out Project
SWV	Samenwerkingsverband
TAC	Toelatingsadvies Commissie
Tlv	Toelaatbaarheidsverklaring
VMBO	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
ZAT	Zorg Advies Team
Zml	Zeer moeilijk Lerend
Zmo	Zeer moeilijk opvoedbaar